

БАТЛАВ:
ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ
БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б. БУЯННЭМЭХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:

"ЧУХАМЖАРГАЛАН" ХХК
ЗАХИРАЛ

Г.ГАНТУЛГА / ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА
ХАРИУЦСАН ЗАХИРАЛ/

"ЧУХАМЖАРГАЛАН" ХХК НИЙ ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ, ГУРВАНТЭС СУМ, УРТ
БАГ, ХӨВ НЭРТЭЙ ГАЗАРТ ХЭРЭГЖИНЭ. "БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРДЫГ ИЛ
УУРХАЙН АРГААР АШИГЛАХ" ТӨСЛИЙН 2026ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: SGMV-00009
АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 3614093

ХЯНАСАН:
ХБӨБЗГ-ЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

БАТЧУЛУУН . ДУЛМАА

БОЛОВСРУУЛСАН:
"ЧУХАМЖАРГАЛАН" ХХК
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭРГЭЖИЛТЭН

Д.БОЛОРТУЯА

2025 он

1. Contents

1.ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	3
1.1 Төслийн байршил, мэдээлэл.....	4
1.2 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллагын товч мэдээлэл:.....	4
1.3 Төсөл хэрэгжих орчны дэд бүтцийн хөгжлийн байдал	5
1.3.1. Барилга байгууламжийн ерөнхий төлөвлөгөө	5
1.3.2. Усан хангамж	Error! Bookmark not defined.
1.3.3. Цахилгаан хангамж	Error! Bookmark not defined.
1.5 Төслийн үр ашиг	Error! Bookmark not defined.
1.6 Төслийн техник тоног төхөөрөмж	Error! Bookmark not defined.
1.7 Ажиллах хүчний тухай мэдээллүүд.....	Error! Bookmark not defined.
1.8 Уурхайн технологийн дараалал	Error! Bookmark not defined.
1.9 Тухайн жилийн уурхайн ашиглалтын төлөвлөгөө	Error! Bookmark not defined.
2.ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИХ ГАЗРЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДАЛ .	Error! Bookmark not defined.
2.1 Төслийн байршилтай холбогдох нөлөөлөл	Error! Bookmark not defined.
2.2 Агаарын чанар.....	Error! Bookmark not defined.
2.3 Хөрсөн бүрхэвч.....	Error! Bookmark not defined.
2.4 Ургамлан нөмрөг	Error! Bookmark not defined.
2.5 Гадаргын ус	Error! Bookmark not defined.
2.6 Газар доорхи ус.....	Error! Bookmark not defined.
2.7 Амьтны аймаг	Error! Bookmark not defined.
2.8 Сум орон нутгийн нийгэм эдийн засгийн байдал	Error! Bookmark not defined.
3.ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ	6
3.1. Төслийн болзошгүй нөлөөлөл.....	6
3.2. Төслийн гол сөрөг нөлөөлөл	11
3.2.1 Цаг агаарын хүчин зүйлсээс төслийн үйл ажиллагаанд үзүүлэх нөлөөлөл.....	11
3.2.2 Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөлөл, үнэлгээ	12
3.2.3 Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл, үнэлгээ	13
3.2.4 Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, үнэлгээ	13
3.2.5 Ургамлан бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл	14
3.2.6 Дуу шуугианы нөлөөлөл.....	15
4.ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ	16
5.ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	16
5.1СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	18
5.4 НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ	

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	20
5.8 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	22

2. 1.ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Барилгыш чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах” төсөл нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын Бага-Овоо багийн нутагт орших SGMV-00009 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий 103.9 га талбайд хэрэгжинэ. Төсөл хэрэгжүүлэгч нь 1111003044 улсын бүртгэлийн дугаартай, 3614093 регистрийн дугаар бүхий Чухамжаргалан ХХК юм.

Өмнөговь аймгийн Засаг даргын 2015 оны 11 сарын 26-ны өдрийн тушаалаар тус аймгийн Гурвантэс сумын Урт багийн нутагт орших “Хөв” нэртэй, 00024X дугаартай түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг “Чухамжаргалан” ХХК-нд олгосон байдаг. Ордын нөөцийг тогтоох зорилгоор эрэл, хайгуулын ажлыг “Хөв” талбайн хойд хэсэгт 2017 оны 8 дугаар сарын 15-наас эхлэн 2017 оны 11 дүгээр сарын 25-ны өдөр хүртэлх хугацаанд хийж гүйцэтгэжээ.

Ордын геологийн нөөцийг бодитой В зэргийн 442,770.0 м³ буюу 1,151,202.0 тн, боломжтой С зэргийн 145,000.5 м³ буюу 377,001.3 тн, нийт бодитой болон боломжтой (В+С) зэргийн 587,770.5 м³ буюу 1,528,203.3 тн-р тогтоон улсын нөөцийн нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлсэн байна. (ЭБМЗ-ийн дүгнэлт, дугаар Т/23-10-04).

Энэхүү батлагдсан нөөцөд үндэслэн Өмнөговь аймгийн Засаг даргын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн А/1537 дугаар захирамжаар тус аймгийн Гурвантэс сумын Урт багийн Хөв нэртэй газар орших 103.9 гектар талбайд түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын ашиглалтын SGMV-00009 тоот тусгай зөвшөөрлийг Чухамжаргалан ХХК-д олгосон.

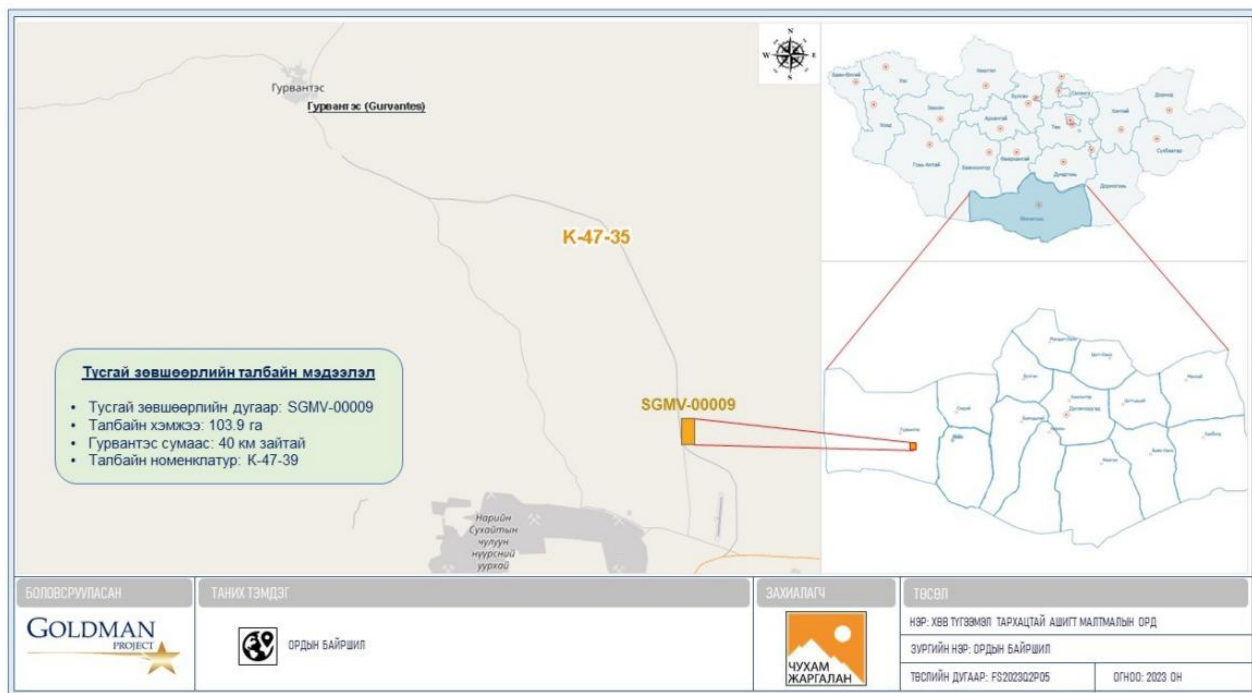
Батлагдсан нөөц, тусгай зөвшөөрлийн мэдээлэл, Чухамжаргалан ХХК-ийн Техникийн даалгаварт үндэслэн, техник-эдийн засгийн үндэслэлийг “Гоулдмэн Прожект” ХХК боловсруулж, ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлэн 2023 оны 07 сарын 05-ны өдрийн Т/23-10-04 тоот дүгнэлтүүдийг үндэслэн АМГТГ-ын даргын 2023 оны 09 сарын 20-ны өдрийн Т/97 тоот тушаалаар ТЭЗҮ-г батлуулан ажилласан.

Түгээмэл тархацтай ашигт малтал Хөв нэртэй ордод “Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах төсөл” 5 жилийн хугацаатай хэрэгжих бөгөөд жилд 140.0 мян.м³ дайрга олборлох хүчин чадалтай болно. Ил уурхай нь жилд 350 хоног, хоногт 2 ээлж, ээлжинд 12 цагаар ажиллана. Энэхүү төсөлд 76 хүн ажиллахаар төлөвлөсөн болно.

Уурхайн ашиглалтын хугацаанд ил уурхайгаас 168.3 мян.м³ хөрс хуулж, 504.1 мян.м³ барилгын чулуу олборлоно. Хөрс хуулалтын коэффициент (К_{хх})=0.33 м³/тн байна. Хөрс хуулалт, олборлолтонд ажиллах экскаваторыг 1.1 м³ утгуурын багтаамжтай экскаватор гүйцэтгэх бөгөөд 15 тн-ийн даацтай Номю загварын автосамосвал тээвэрлэлтийн ажлыг гүйцэтгэнэ. Мөн 3м³ багтаамжтай ачигч анхдагч дайргыг бутлуурт хийж түүнээс төслийн эцсийн бүтээгдэхүүн гарах бөгөөд ашиглалтын 5 жилийн хугацаанд 506.7 мян.м³ дайрга үйлдвэрлэнэ. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг Байгаль орчны мэргэжлийн байгууллага болох Төгрөг Баян Хангай ХХК боловсруулж, БОАЖЯ-ны Байгаль орчны үнэлгээний мэргэжлийн дэд зөвлөлөөр 2024 оны 06 дугаар сарын хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулсан болно.

1.1 Төслийн байршил, мэдээлэл

Тухайн төслийн талбай нь Засаг захиргааны нэгжийн хуваариар Өмнөговь аймгийн Гурвантэс суманд харъяалагдах ба сумын төвөөс урагш 40 км, Шивээхүрэнгийн боомтоос 45 км-т оршино. Мөн тусгай зөвшөөрлийн талбай нь “Монголын алт (МАК)” ХХК-ийн Нарийн сухайт, “Саусгоби Сэндс” ХХК-ний Овоот Толгой, “Өсөх Зоос” ХХК-ийн “Хүрэн Шанд” нүүрсний уурхайн ашиглалтын талбайгаас хойд зүгт 2 км зайд байрлана.

Зураг 1. Төслийн байршил

1.2 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллагын товч мэдээлэл:

Төслийн нэр	Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар
Төсөл хэрэгжүүлэгч	“Чухамжаргалан” ХХК
Бүртгэлийн дугаар	1111003044
Регистрийн дугаар	3614093
Ашигт малтмал ашиглалтын тусгай	SGMY-00009
Талбайн хэмжээ	103.9 га
Төслийн зорилго, ач холбогдол	“Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах” төсөл нь Монгол улсын стандартад нийцсэн дайрга үйлдвэрлэх улмаар Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хуулийн хүрээнд эдийн засгийн үр ашигтайгаар, иж бүрэн ашиглах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангаж, байгаль орчинд сөрөг нөлөө багатай үйл ажиллагаа явуулж нөхөн сэргээлт хийх, шинээр ажлын байрууд бий болгож нийгэм-эдийн засгийн үр өгөөжийг

	өндөр байлгахад төслийн үндсэн зорилго оршино.
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг	“Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, Бага-Овоо
Төслийн байршил	Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, Бага-Овоо баг, Хөв
Чухамжаргалан ХХК захирал	А.Тэмүүлин

1.3 Төсөл хэрэгжих орчны дэд бүтцийн хөгжлийн байдал

Барилгын чулууны ордын уурхай, үйлдвэрийн барилга байгууламж, ашиглалтын үеийн үйл ажиллагаанд шаардагдах ус, эрчим хүчний хангамж, засвар үйлчилгээ зэрэг дэд бүтцийн шийдлийг энэ бүлэгт тусгалаа.

1.3.1. Барилга байгууламжийн ерөнхий төлөвлөгөө

Уурхай. үйлдвэрийн барилга байгууламжид захиргааны байр, ажилчдын болон хоолны байр, агуулах-засварын байр багтах бөгөөд эдгээр нь уурхайн баруун урд талд байрлана.

Хүснэгт 1. Барилга, байгууламж, хийц бүтэц

№	Нэр	Хийц, бүрдэл	Тоо, ш
1	Оффис, ажилчдын байр	Зөөврийн байгууламж	3
2	Засварын газар, материалын агуулах	Чингэлэг	1
3	Түлшний агуулах сав	Иж бүрэн	1

2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Төслийн үйл ажиллагааны гол сөрөг нөлөөлөл нь барилга байгууламж барих овоолго үүсгэх зэрэг ажлыг гүйцэтгэхэд 9.8 га талбай хөндөгдөж нөлөөлөлд өртөхөөр байна.

3.1. Төслийн болзошгүй нөлөөлөл

Төслөөс байгаль орчны бүрэлдэхүүнд тус бүрт үзүүлж болзошгүй нөлөөлөл

№	Ү зүүлэлт	Нөлөөллийн түвшин	Тайлбар
1	Газрын хэвлий рельеф	Их	Ажлын үед шинээр хөрс хуулах, уурхайлалтын ажил хийгдэх тул энэ төрлийн нөлөөлөл их гэж үзлээ. Нийт 1.7 га талбайд 40метр гүнтэй ухлага үүснэ
2	Цаг уур, уур амьсгал	Дунд	Цаг агаарын нөхцөл байдал төслийн үйл ажиллагаатай шууд хамааралтай байдаг бөгөөд цаг уурын таагүй /үер, салхи/ байдлаас төслийн ажил зогсох, удаашрах зэргээс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн хугацаа уртасна. Хүчтэй салхи, шороон шуургаар ил задгай барилгын болон ажилчдын хог хаягдал хийсч орчныг бохирдуулах зэргээр нөлөөлж болзошгүй.
3	Агаарын чанар	Бага	Төслийн үйл ажиллагаа, техник тоног төхөөрөмжийн хөдөлгөөний үйл ажиллагаанаас тоос шороо үүснэ. Төслийн талбайд ажиллах техникүүдийн түлшний шаталтаас хүлэмжийн хий ялгарна.
4	Усан орчин	Бага	Төслийн талбайн нөлөөллийн бүсэд гадаргын уст цэг байхгүй тул нөлөөлөл үзүүлэхгүй, гүний усны түвшинд төслийн ажил явагдахгүй учраас нөлөөлөхгүй.
5	Хөрс, газрын гадарга	Их	Төслийн үед хөрс хуулалт, газар шорооны ажил барилгажих талбайн хэмжээгээр хийгдэх тул энд үзүүлэх нөлөөллийг их зэрэг гэж үзсэн.
6	Ургамал	Их	Төслийн ажил явагдах талбай нь барилгажаагүй, техноген нөлөөлөлд өртөөгүй талбай байна. Уг талбай нөлөөлөлд өртөх тул энэ нөлөөллийн эрчим их байна.
7	Амьтан	Дунд	Төслийн талбай нь суурин газар учир хүн болон техникийн хөдөлгөөн, дуу чимээ ихтэй тул мэрэгч амьтад болон бор шувууны багийн жижиг шувууд болон синнантроп зүйлүүдээс бусад амьтад ерөнхийдөө шилжилт хөдөлгөөн хийнэ. Тос тосолгооны асгаралтын үед дутуу цэвэрлэхэд
8	Дуу чимээ, доргилт, чичиргээ	Бага	Төслийн ашиглалтын үед, ачих, тээвэрлэлт тэсэлгээ зэргээс үүсэх дуу чимээ, чичиргээ нь ажилчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй.
9	Үнэр	Дунд	Ажлын байрны орчин нь агаарын бохирдолтой тоосжилтой бүс тул ажилчдын эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөөлөл дунд.

Төслийн үйл ажиллагаатай холбогдуулан байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг байгалийн хам бүрдлийн хэсгүүдтэй уялдуулан авч тодорхойлбол:

Хүснэгт 2. Төслийн үйл ажиллагааны үед байгаль орчинд үзүүлэх бохирдол, нөлөөллийн эх үүсвэр, шинж чанар, өртөгдлийн байдал

№	Бохирдол, нөлөөлөл	Нөлөөллийн эх үүсвэр (үйл ажиллагаа)	Нөлөөллийн шинж чанар, өртөгдлийн байдал
1	2	3	4
Нэг. Орчин			
1.1	Тоосжилт	Уурхайлалт, тэсэлгээ, тээвэрлэлт	• Төслийн талбай орчим тархах, ажилчдын эрүүл мэндийн байдалд нөлөөлнө
1.2	Дотоод шаталтын хөдөлгүүрийн хорт хий, угаар	Тээвэрлэлтэнд хэрэглэгдэх машин, механизм	- Агаар орчинд тархах боловч хадгалагдах болон тархах хүрээ хязгаарлагдмал
Хоёр. Усан орчин			
2.1	Хатуу болон шингэн хог хаягдал	Ахуйн болон шатах тослох материалын хаягдал Тээвэрлэлтийн явцад техникийн бүрэн бус байдал, хүмүүсийн анхаарал хайхрамжгүйн улмаас	- Хур борооны усаар угаагдаж хөрс, гүний ус бохирдуулна
Гурав. Хөрс			
3.1	Эвдрэл	Байгалийн болон хүний үйл ажиллагааны нөлөөгөөр хөрс эвдрэл, элэгдэлд өртөгдөх, талхлагдах	- Хөрсний физик механик шинж чанарт өөрчлөлт орж болно. -Үйл ажиллагааны хяналтаар нөлөөллийг бууруулах боломжтой.
3.2	Бохирдол	Шатах тослох материалын болон ахуйн хог хаягдлын асгаралт, болгоомжгүй байдлаас болзошгүй нөлөөлөл үүснэ.	- Хэмжээ хязгаарлагдмал Хөрс бохирдсноос хөрсний шинж чанар, микробиологийн шинж чанарт өөрчлөлт орж болно - - бохирдлоос сэргийлэх, бохирдох замыг хаалттай байлгах боломжтой.
Дөрөв. Ургамал бүрхэвч			
4.1	Газар шорооны ажлын үед	Ургамлан бүрхэвч бүхэлдээ устгагдах, дарагдах байдлаар үгүй болно.	- Хэмжээ хязгаарлагдмал -Төрөл, зүйл устаж, өөрчлөгдөж болно
4.2	Талхлагдах	Техникийн хөдөлгөөнөөр үйл ажиллагаанд байнга өртөж буй зам, талбай, ашиглалтын объектуудын орчин	- Биомассын хэмжээ багасна - Төрөл зүйл устаж болно Нөхөн сэргээхэд бэрхшээлтэй болж болно.
Тав. Нийгэм эдийн засгийн орчин			
6.1	Шинээр ажиллагсад авна	Эдийн засгийн чадавч дээшилнэ. Ажлын байр шинээр бий болно	- төсөл хэрэгжих хугацаанд

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчны төлөв байдал, экологи, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээг магадлан жагсаах аргаар хийсэн.

Судалгаанаас үзэхэд тус энэхүү төслийн үйл ажиллагаа нь байгаль орчинд шууд ба шууд бус нөлөөллийн давхардсан байдлаар 22 нэр төрлийн нөлөөлөл үзүүлж болзошгүй байна. Эдгээрээс улсын хэмжээнд нийгэм, эдийн засгийн чиглэлээр үзүүлж буй эерэг нөлөөлөл 6 байгаа бөгөөд үлдэх 18 хэлбэр нь сөрөг нөлөөлөлд хамаарна. Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг магадлан жагсаалтанд оруулан тэдгээрийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, нөлөөллийн байдал зэргийг нэгтгэн тодорхойлсноор ерөнхий дүр төрхийг харж болох юм. Мөн нөлөөллийн байдлыг дор дурьдсанаар авч үзэж болохоор байна.

Хүснэгт 3. Болзошгүй нөлөөллийн магадлан жагсаалт

Байгаль орчны үзүүлэлт	Нөлөөлөл			Хугац		Давта		Эрчим		
	Шууд	Шуудбус	Өөрөө зохицуулагдах	Богнно хугацааны	Урт хугацааны	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй нөлөөлөх	Хучгэй	Дунд зэрэг	Бага зэрэг
1. Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт										
Газрын доорх урсцын өөрчлөлт										
Газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт		X			X					X
Ургамлын бүтцийн өөрчлөлт										
Хөрсний элэгдэл, эвдрэл	X				X		X		X	
Геологийн тогтоцын өөрчлөлт										
Зэрлэг амьтдын орон зай										
Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт		X								X
2. Байгалийн нөөц, ашиглалт										
Газрын гадаргын нөөц баялаг										
Бэлчээрийн байдал										
Эрдэс түүхий эдийн нөөц										
Эрчим хүчний нөөц		X			X					X
3. Байгаль, орчны өөрчлөлт										
Ундны усны чанар, хэмжээ	X				X		X			X
Урсгал усны хэрэгцээ										
Агаарын бохирдол	X			X						X
Хөрсний эвдрэл, бохирдол		X			X				X	
Нефт бүтээгдэхүүнд агуулагдах хүнд металл хөрс, усаар дамжин хүнд нөлөөлөх		X			X				X	
Дуу чимээ, шуугианы нөлөө, чичиргээ	X			X						X
4. Байгалийн өнгө төрх, түүх соёлын дурсгалт зүйл, археологи, Палентологийн олдвор										

Байгалийн үзэсгэлэнт өнгө төрх өөрчлөгдөх										
Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх										
Тусгай хамгаалалттай газар нутагт нөлөөлөх										
Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх			X	X		X				X
Археологи, палентологийн олдворт нөлөөлөх		X			X		X		X	
5. Нийгэмд үзүүлэх нөлөө										
Дэд бүтцийн хөгжилд нөлөөлөх		X			X		X	X		
Үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх		X		X					X	
Хүн амын орлого өөрчлөгдөж нэмэгдэх	X			X					X	
Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх		X		X						X
6. Эдний засаг, байгаль орчин										
Татварын орлого өөрчлөгдөх	X			X					X	
Орон нутгийн орлого нэмэгдэх	X			X					X	
Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох	X			X					X	
Ажлын байр нэмэгдэх	X			X						X
Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх	X			X		X			X	
7. Бусад нөлөөлөл										
Зам харилцаа, тээврийн машин механизмын хөдөлгөөн шилжилтээс болж хөрс эвдрэх		X					X			X
Ахуйн бохир уснаас хөрс ба грунтын усыг бохирдох		X			X				X	
Бодисын алдагдлаар хөрс бохирдох		X			X				X	
Химийн бодис, аюултай хог хаягдалтай холбогдох аюулгүй ажиллагаа, холбогдох эрх зүйг хангаагүй үед	X				X		X	X		
Дүн	1	1	-	1	1	2	6	2	1	1

Шууд нөлөөлөлд болзошгүй нөлөөллийн 11 нь хамрагдаж байна. Энд хамгийн гол нөлөөлөл нь төслийн үйл ажиллагаа эхлэхэд тухайн талбайд өртөгдөх хөрс, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл байна. Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын үйл ажиллагаа эрхэлснээр орлого өсөх, хувийн өмчийн болон татварын орлого өөрчлөгдөх, орон нутгийн орлого болон ажлын байр нэмэгдэх зэрэгт эергээр, харин агуулахын ажлын байрны нөхцөл ажиллагсдын эрүүл мэндэд нөлөөлөх, ахуйн хаягдал, хогийн цэгийн ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах, шавж үржих нөхцөл бүрдэх, химийн бодис, аюултай хог хаягдалтай холбогдох аюулгүй ажиллагаа, холбогдох эрх зүйг зөрчих зэрэг нь сөргөөр тус тус нөлөөлөхөөр байна

Шууд бус нөлөөлөлд тос тосолгооны материал, түлш бохир усны болзошгүй алдагдал нь хөрсөнд нэвчиж хөрс болон газрын доорх усыг бохирдуулан хүн амьтанд нөлөөлөх, газрын доорх усны нөөц, чанар болон хөрсний элэгдэл, бохирдол бий болох, ажлын байрны эрүүл ахуй, аюулгүй ажиллагааны зөрчлүүд нь ажиллагсдын эрүүл мэнд, хөдөлмөрийн чадварт нөлөөлөх зэрэг сөрөг нөлөөлөл хамаарч байна. Мөн ядуурлыг бууруулахад эергээр шууд бус нөлөөлөхөөр байна.

Богино хугацааны нөлөөлөлд ажлын байрны нөхцөл ажиллагсдын эрүүл мэндэд нөлөөлөх, ахуйн болон хог хаягдлыг шаардлагын дагуу хадгалах, зайлуулах арга хэмжээг төлөвлөөгүйгээс, хогийн цэгийн битүүмжлэл, ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах, шавж үржих зэрэг нь богино хугацааны нөлөөлөлд хамаарч байна.

Урт хугацааны нөлөөлөлд дээр авч үзсэн нийт 11 нь хамрагдаж байна. Гэхдээ эдгээрээс газрын доорх усны чанар, урсцын өөрчлөлт, төслийн талбай орчны хөрсний элэгдэл, ажлын байрны эрүүл ахуйн нөхцөл зэрэг нь сөрөг нөлөөлөлд хамаарч байхад дэд бүтэц, үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаа, хүн амын орлого өөрчлөгдөх, орон нутгийн орлого нэмэгдэхэд урт хугацаанд эерэг нөлөөлөхөөр байна.

Иймээс газрын доорх усыг ямар нэг байдлаар бохирдуулахгүй байх гол арга хэмжээ нь хөрсний бохирдлоос сэргийлэх арга хэмжээг үргэлж авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай байдаг.

Нөлөөллийн давталт: байгаль орчинд нөлөөлөх урт хугацааны нөлөөллүүдээс газрын доорх усны урсац ба чанарын өөрчлөлт, орчны хөрсний элэгдэл, эрчим хүчний нөөц зэрэг сөрөг нөлөөлөл болон нийгэм-эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллүүдээс хүн амын орлогын өөрчлөлт, орон нутгийн төсөвт оруулах орлого нэмэгдэх зэрэг эерэг нөлөөллүүд нь буцалтгүй нөлөөлөлд хамаарагдахаар байна. Харин хөрсний бохирдол, ахуйн хаягдал, зэрэг нь буцаж ажиллагсадын эрүүл мэндэд буцаж нөлөөлөх магадлалтай юм.

Нөлөөллийн эрчим: нийт нөлөөллүүдээс 12 нь дунд эрчимтэй, харин татварын болон хүн амын ба орон нутгийн орлого, ажлын байр нэмэгдэх зэрэг эдийн засагт эерэгээр дунд зэрэг, харин асгаралт, хаягдал усаар хөрс, газрын доорх ус бохирдох, хогийн цэгийн ариутгал муугаас орчныг бохирдуулах зэрэг нь дунд зэргийн эрчимтэй сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхээр байна.

Төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлттэй холбогдсон болзошгүй нөлөөллийн магадлах жагсаалтыг хийсэн. Объектын байршлын улмаас хүн ам, хүрээлэн буй орчинд төслийн үйл ажиллагаанаас үзүүлж буй нөлөөллийг нийт 17 үзүүлэлтээр шинжилгээ хийхэд 6 зүйлд нөлөөлөлгүй байна. Нөлөөллийн зэрэглэлээр үзэхэд 4 нь бага, 5 нь дунд ба 2 нь их нөлөөлөлтэй байна. Иймд төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт холбогдсон болзошгүй нөлөөлөл бага харин болон хэрэгжүүлэхтэй төслийг хэрэгжүүлэх явцад тоосжилт үүсэх, тос тосолгоо, дизель түлш асгарах болзошгүй нөлөөлөл дунд байна.

Хүснэгт 4. Төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт болон хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон болзошгүй нөлөөллийн магадлах жагсаалт

Байгаль орчны асуудлууд	Нөлөөлөл байхгүй	Гол үр дагавар		
		Их	Дунд	Бага
1. Төслийн байршилтай холбоотой байгаль орчны асуудал				
Голын гольдролыг эвдэж, өөрчлөх, эрэг эвдрэн үерийн ус тавих нөхцөл бүрдэх	X			
Төслийн байршилтай холбогдож хүн амын нүүдэл бий болох, хүн амыг зөөж байршуулах шаардлага гарах	X			

Түүх, соёлын дурсгалт газар, археологи-палентологийн олдворт газрыг эвдэхэд хүрэх	X			
Усан хангамж, ус хэрэглээний асуудлаар өөр байгууллагын үйл ажиллагаатай зөрчилдөх.	X			
Голын усны горимд өөрчлөлт орох ба хатах, ширгэж үгүй болох аюултай эсэх	X			
Төслийн байршил нь төмөр зам болон бусад барилга байгууламжинд харшлах эсэх	X			
2. Төслийн шийдэл, төлөвлөгөөтэй холбоотой байгаль орчны асуудал				
Үйл ажиллагааны болон ашиглалтын чанар нь тухайн орон нутагт нийцтэй эсэх, ус татах, хуваарилах болон орчны бохирдлын хяналтад сонгосон төхөөрөмж нь хир зэрэг зохимжтой			X	
Болзошгүй осол, мэргэжлийн өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх болон ажилтнуудыг үер уснаас хамгаалах асуудал хир зэрэг төлөвлөгдсөн			X	
Технологийн үйл ажиллагааны үед ус, агаар, хөрс бохирдох, хатуу хог хаягдал болон их дуу чимээ гарах			X	
Тусгай анхаарал тавих шаардлагатай хорт хий, тоос, утаа гардаг эсэх				X
3. Төсөл хэрэгжүүлэх үеийн байгаль орчны асуудал				
Төслийн үйл ажиллагааны болон ашиглалтын чанарын талаарх төлөвлөгөө, санхүүжилт хир зэрэг бодитой, шаардлага хангасан эсэх				X
Мэргэжлээс шалтгаалах өвчин болон аюулгүй ажиллагааны төлөвлөгөө, санхүүжилт бодитой эсэх			X	
Хөрсний эвдрэл элэгдлийг бууруулах, орчныг тохижуулах асуудал төлөвлөгөөнд хэрхэн тусгагдсан (хөрсжүүлэх, ургамал тарих, зүлэгжүүлэх, талбайн усалгаа)		X		
Шуурхай хяналтын үеийн хугацаа, санхүүгийн зардал тусгагдсан эсэх		X		
Төслийг хэрэгжүүлэх үеийн инженерийн болон санхүүгийн боломжийн талаарх асуудал			X	
4. Төслийг ерөнхийд нь хянаж үзэх шалгуурууд (бодлогын чанартай асуудлууд)				
Төслийн үр дүн нь биологийн төрөл зүйлд осолтой, аюулд хүргэх		X		
Төслийг хэрэгжүүлэх явцад байгалийн бусад нөөц баялгийг ашиглах боломжгүй болгох		X		

3.2. Төслийн гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагааны гол сөрөг нөлөөлөл нь төслийн ашиглалтын үед тоосжилт, асгаралт үүсэх байна. Төслийн бүтээн байгуулалтын ажлын дараа нөхөн сэргээлт, орчны тохижилтын ажлыг хийсэн ч үйл ажиллагааны хяналт, хариуцлагаас хамаарч хөрсний эвдрэл, бохирдол, агаарын чанар, ажиллагсдын ажлын байрны орчин (гэрэлтүүлэг, чимээ шуугиан, чийгшилт, тоосжилт, мэргэжлээс шалтгаалах өвчлөл зэрэг) тоног төхөөрөмжийн засварын үйлчилгээнд ашиглагдах тос, тослох материалыг хөрсөнд асгаснаас үүдэх хөрсийг бохирдуулах бохирдол, бохир ус хөрсийг бохирдуулах, ахуйн хог хаягдал салхиар хийсэн орчныг бохирдуулах зэрэг асуудлууд нь сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх боломжтой нөлөөллүүд байна.

3.2.1 Цаг агаарын хүчин зүйлсээс төслийн үйл ажиллагаанд үзүүлэх нөлөөлөл

Байгалийн аюултай үзэгдлүүд болох хүчтэй салхи, шороон шуурга, бороо, үер зэрэг

цаг агаарын хүчин зүйлсээс төслийн үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй. Манай Улсад цаг агаарын гаралтай аюулт, гамшигт үзэгдэл жилд дунджаар 54 удаа тохиолддог байна. Сүүлийн 30 жилийг 3 арван жилд хувааж, 1 жилд тохиолдох цаг агаарын аюулт, гамшигт үзэгдлийн давтагдлыг дундажлан үзэхэд эхний 10 жилд дунджаар (1989-1998 он) 15 удаа, 2 дахь 10 жилд (1999-2008 он) 40 удаа, сүүлийн 10 жилд (2009-2018 он) 78 удаа тохиолдов. Тэдгээрээс уруйн үер 21%, салхи шуурга 21%, аянга цахилгаан 14%, нөөлөг салхи 10%-ийг эзэлж байна. Төслийн бүс нутагт 1993-2010 оны ажиглалтын мэдээнээс үзэхэд зуны улиралд нэг өдөрт (1996.08.10) 65.6 мм тунадас орсон нь тухайн жилд орсон нийт хур тунадасны 26%-ийг эзэлж байна. Энэхүү үзэгдэл нь дунджаар 15-20 жилд тохиолдох магадлалтай. Нэг хоногт ихээхэн хур тунадас орох нь өвлийн улиралд зуд болох, зуны улиралд хөрсний угаагдлыг нэмэгдүүлж үржил шимийг муутгахаас гадна байгалийн гэнэтийн аюулт үзэгдлийн нэг болох үерийн нөлөөгөөр бэрхшээл, хохирол учруулдаг.

Салхины дундаж их хурд нь жилийн 4, 5 болон 9 дүгээр саруудад их, өвлийн сарууд болон 7, 8 дугаар саруудад бага байдаг. Салхины их хурд 1996 оны 4 дүгээр сард 28 м/с хүрч, богино хугацаанд салхины хурд огцом нэмэгдэж 40 м/с хүрч байсан.

Салхины ачаалал их болсон жилүүдэд гэр, хашаа унаж, байшингийн дээвэр цонх эвдэрч, холбоо, цахилгааны утас унах, мал сүрэг, хүний амь эрсдэх аюул бий болдог. Иймээс цаг агаарын эдгээр хүчин зүйлсийг барилга байгууламж барих, төлөвлөхөд тооцоолоогүйгээс эд материалын хохирол учирч болзошгүй. Иймд байгалийн эдгээр эрсдэлт үзэгдлүүдээс үзүүлэх ачааллыг тооцоолон байгуулах шаардлагатай болох нь харагдаж байна.

3.2.2 Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөлөл, үнэлгээ

Монгол улсын агаарын тухай хуулинд зааснаар “Агаарын чанар” гэж агаарын чанарын стандартад нийцэж байгаа эсэхийг илэрхийлэх агаарын физик, хими, биологийн цогц шинж чанарыг хэлдэг. Энэхүү төслийн дараах үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт нөлөөлөл үзүүлнэ. Үүнд:

- Хөдөлгөөнт тоног төхөөрөмж, машин техникийн ашиглалтын үед тоосжилт үүсэх, түүний хөдөлгүүрээс гарах хорт хий
- Дайрга шигших үед тоосжилт үүсэх
- Тэсэлгээний цооног өрөмдөх, тэсэлгээ хийхэд тоосжилт үүсэх
- Бутлуурын төхөөрөмж дайрга бутлах үед тоосжилт үүсэх

Хүснэгт 5. Агаарын чанарт үзүүлэх сорог нолооллийн үнэлгээ

№	Сөрөг нөлөөлөл	Нөлөөллийн төвшин			
		Бага	Дун	Их	Сүйрлийн
1	Хөдөлгөөнт болон тэсэлгээний суурийн тоног төхөөрөмж, машин техник, тэсэлгээний үйл ажиллагаанаас тоосжилт үүсэх			+	
2	Агаарын чанар өөрчлөгдөх		+		
3	Тоосжилтоос биологийн олон янз байдал үзүүлэх нөлөөлөл	+			
4	Агаар дахь тоосжилт хүн эрүүл мэндэд нөлөөлөх		+		

3.2.3 Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл, үнэлгээ

Хүний үйл ажиллагааны нөлөөнөөс шалтгаалж ямар нэгэн химийн бодис болон биологийн элементээр хөрс бохирдож, хөрсөн дэх химийн бодис элементийн агууламж зөвшөөрөгдөх стандарт хэмжээнээс илүү болох үйл явцыг хөрс бохирдох гэнэ. Хөрс бохирдуулагч эх үүсвэрүүдэд янз бүрийн дэд бүтцийн байгууламжууд, техник тоног төхөөрөмжүүд, болон бусад сектороос ялгарч буй хорт нэгдлүүд, хог хаягдал, бохир ус гэх мэтийн үүсвэрүүд багтдаг.

Төслийн үйл ажиллагааны үед хөрсөн бүрхэвчинд дараах зүйлүүд нөлөөлнө.

- Төслийн нийт ашиглалтын хугацаанд 17,5 га талбайгаас үршил шимт хөрс хуулагдана. Гэхдээ тухайн төслийн талбай нь хад асгар нэм бэсрэг уулсын дунд байрлах учир дээр талбайгаас шимт хөрс хуулахад асуудал үүсэх магадлалтай. Иймд шимт хөрс хуулах боломжтой газраас давхар шимэрхэг хөрсийг хуулах шаардлагатай.
- Ашиглалт үед болон тээвэрлэлтийн үед тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр орчин тойронд тоосжилт үүсэх, хөрсөн бүрхэвч элэгдэлд орно.
- Шатах, тослох материалаар хөрс тодорхой хэмжээгээр бохирдоно.
- Байгалийн өнгө, төрх байдал өөрчлөгдөнө.

Хүснэгт 6. Хөрсөнд үзүүлэг сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

№	Сөрөг нөлөөлөл	Нөлөөллийн төвшин			
		Бага	Дун	Их	Сүйрлийн
1	Машин техник, хүний үйл ажиллагааны нөлөөгөөр хөрс талхлагдах, бохирдох		+		
2	Хөрсний үндсэн хэв шинж өөрчлөгдөх		+		
3	Хөрс органик биш бохирдуулагч бодисоор бохирдсон байдал	+			
4	Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж	+			
5	Хатуу хог хаягдлаас хөрс бохирдох	+			

Дээрх дүнгээс харахад төслийн хэвийн үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвчинд нөлөөлөх нөлөөлөл нь ихэвчлэн бага болон дунд зэрэг, харин зам талбай усалгаа хийгээгүйн улмаас тоосжилт үүсэх аюулгүй ажиллагааны дүрэм журам баримтлаагүй үед бий болох нөлөөлөл эрсдэл маш байна.

3.2.4 Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, үнэлгээ

Хүснэгт 7. Усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

№	Сөрөг нөлөөлөл	Нөлөөллийн төвшин			
		Бага	Дунд	Их	Сүйрлийн
1	Усан хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэм зөрчих			+	

2	Булгийн усанд болон зориулалтын бус газар машин тенхик угаах	+			
3	Усан дах хүнд металлын агууламж /асгаралт/	+			
4	Ил задгай хог хаягдал түүний улмаас усанд нөлөөлөх	+			
5	Шатахуун, хатуу, шингэн хог хаягдлаар газар доорх ус бохирдох		+		

Хүснэгтээс харахад нийт нөлөөллийн 60% нь бага зэрэг, 20% нь дунд зэрэг, 10 нь их гарч байгаа тул төслийн үйл ажиллагаанаас газар доорх усны нөөц, чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл багаас дунд зэрэг байна.

Төслийн талбайд байгалийн гамшигт үзэгдэл, гэнэтийн осол, ажилчдын санамсар болгоомжгүй үйлдлээс шалтгаалан түлш, тос тосолгоо асгарсан дараах тохиолдлуудад хөрсийг бохирдуулж (тухайн бохирдлыг саармагжуулах, бууруулах арга хэмжээ аваагүй тохиолдолд) улмаар хур бороо орсон үед үерийн усаар дамжин Сухантын голыг бохирдуулж болзошгүй. Үүнд: Барилгажилтын үе шатанд: Барилга, байгууламжуудыг барих үед хэрэглэх барилгын материал (цемент, будаг, лак) асгарсан тохиолдолд;

Тээврийн хэрэгсэл, техник тоног төхөөрөмжөөс ШТМ асгарсан тохиолдолд хөрсийг бохирдуулж, улмаар хур тунадас орсон үед үерийн усаар дамжин гадаргын усыг бохирдуулж болзошгүй.

Ашиглалтын үе шатанд:

- ШТС, ШТМ-ын агуулах, засварын газар, машины зогсоол, тээврийн хэрэгслүүдээс ШТМ асгарсан тохиолдолд;

3.2.5 Ургамлан бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагааны нөлөөгөөр талбай орчмын өвслөг ургамал дараах нөлөөллүүд үүснэ. Барилгын үйл ажиллагааны үед дараах хүчин зүйлс ургамлан бүрхэвчинд нөлөө үзүүлнэ.

Үүнд:

- Төслийн барилгын явцад хуулагдах талбайгаар хөрстэй хамт ургамалжилт үгүй болно.
- Техникийн нөлөөгөөр үүсэх тоосжилт нь ургамлын бодисын солилцооны эрчмийг бууруулах, улмаар ургамлын морфологид дараах өөрчлөлтүүд гарч болзошгүй.

Үүнд:

- Ургамлын зүйлүүдийн амсарын эс бөглөрөх, навч хорчийж хатах, хагдрах,
- Фотосинтезийн эрчим буурч ургамлын өсөлт удаашрах, о Дээрх бүгдээс шалтгаалан ургамлын фотосинтезийн идэвхитэй хэсэг (газар дээрх)-ийн хэмжээ багасаж, улмаар бүс нутгийн ургамлын биомассын хэмжээ буурах зэрэг болно.

Хүснэгт 8. Ургамлан бүрхэвчинд үзүүлэх нөлөө

№	Сөрөг нөлөөлөл	Нөлөөллийн төвшин
---	----------------	-------------------

		Бага	Дунд	Их	Сүйрлийн
1	Машин техник, хүний үйл ажиллагаагаар ургамлан бүрхэвч талхлагдах, устаж үгүй болох		+		
2	Барилгажилт төслийн ашиглалтын нөлөөгөөр ургамлан бүрхэвчинд үзүүлэх нөлөөлөл			+	
3	Тоосжилтын үзүүлэх нөлөө	+			

3.2.6 Дуу шуугианы нөлөөлөл

Ашиглалтын үе шатанд: Үйл ажиллагааны үед ашиглагдах гол тоног төхөөрөмж нь уурхайн бусад үйл ажиллагаанд ашиглагдах хүнд даацын тээврийн хэрэгслүүдээс бага дуу чимээтэй болно...

Тээврийн болон бутлуурын хэрэгслүүд нэгэн зэрэг ажиллахад нийлбэр дуу шуугиан 121.73 дБА, суудлын болон хөнгөн тээврийн хэрэгслүүд нэгэн зэрэг ажиллах үед гарах дуу шуугианы түвшин 78.9 дБА, эдгээр утгууд нь стандартад заасан зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 18.9-61.73 дБА-аар бага буюу хүлээн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байна.

3. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

Бид Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын А/618 тоот тушаалаар баталсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт, мөн нарийвчилсан үнэлгээний үр дүн, уурхайн ашиглалтын үйл ажиллагааны 2024 оны төлөвлөгөө зэргийг үндэслэж тухайн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсрууллаа.

Чухамжараглан ХХК нь “Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах” төслийн тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт хуулийн хүрээнд байгаль орчны өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлэн тус төслийн тогтвортой үйл ажиллагаа явуулахад оршино

Бид төслийн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг байж болох хамгийн бага хэмжээнд байлгах бөгөөд байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хамрах хүрээ нь SGMV-00009 тоот ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд хамаарна.

4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, стратегийн үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилго бүхий эрхзүйн баримт бичиг юм.

“Чухамжаргалан” ХХК -ийн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших SGMV-00009 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий “Хөвийн барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах” төслийн хүрээнд төсөл хэрэгжүүлэгчийн мөрдөн ажиллах байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 02 дугаар сарын 08-ны өдрийн 58 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт “Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний журам”, Байгаль Орчин, Аялал Жуулчлалын Яамны Сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 19-ны өдрийн А-618 дугаар тушаал “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал” зэрэгт тулгуурлан боловсруулсан болно

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь:

1. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө
2. Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрөөс бүрдэнэ.

2026 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардалд 23 600 000 (Хорин гурван сая зургаан зуун мянга) төгрөг төсөвлөгдсөн.

Д/д	Бүрэлдэхүүн	2026 он сая.төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	3.1
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	10.0
3	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	5.0
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	Хийгдсэн
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Хийгдсэн
6	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	0.5
7	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	2.0
8	Удирдлага зохион байгуулалт	2.8
9	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	0.2
	Тухайн жилийн зардал, сая төг	23.6

5.1 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 32. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал мян.төг 2026 он	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
	Агаарын чанар	Ил аргаар олборлолтын үед тоосжилт үүсэх	Тоос дарах төхөөрөмж (мананцар үүсгэгч) суурилуулах, усалгаа хийх, тоосжилт бууруулах технологийн арга хэмжээ авах	Уурхайн технологийн зам орчим	Дотоод төсөв	2026	МУ-ын болон уурхайн дотоод журам
		Хэт их туурин үүсэхээс үүдэн хөрсний физик, химийн, биологийн үзүүлэлтүүдэд сөрөг нөлөө үзүүлэх	Туурин үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх зам арчилгаа хийх, хурдны дэглэм мөрдүүлэх, тогтмол усалгаа хийх	Уурхайн талбайд	500.0	2026	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын журам
	Гүний ус	Шатах тослох материал асгарах, хөрсөөр дамжин гүний ус бохирдох	АХХ цэг сайжруулах	Каррьер, засварын газар	1000.0	2026	Усны тухай хууль, MNS 2662:2002
		Ус ашиглалттай холбоотой бичиг баримтын бүрдэл	Шүүрлийн болон хэрэглээний ус ашиглах зөвшөөрөл гаргуулж, хууль тогтоомжийн дагуу ашиглах	Уурхайн талбай	300.0	2026	
	Хөрсөн бүрхэвч	Шатах тослох материал асгарах, тээвэрлэлтийн явцад хөрс бохирдох	Түлш олгох талбайг хатуу хучилттай болгох, асгаралтад бэлэн байдал хангах	Уурхайн талбайд	900.0	2026	MNS “5917:2008”
	Ургамлан нөмрөг	Уурхайн үйл ажиллагаанаас ургамалан бүрхэвч доройтох	Жил бүр ургамлын судалгаа мониторинг явуулах		Урсгал зардлаар	Жил бүр	
		Нөхөн сэргээлт хангалтгүйгээс ургамалжилт сэргэхгүй байх	Нөхөн сэргээлт хийхэд тохиромжтой үрийг түүх	Уурхайн талбайд	Урсгал зардлаар	Жил бүр	MNS 5918:2008
		Орон нутгийн экосистемд дасан зохицоогүй ургамал тархах эрсдэл	Орон нутгийн нөхцөлд тохирсон, нутгийн гаралтай ургамлыг ашиглан ургамлан нөмрөгийг нэмэгдүүлэх	Амрах байр	Урсгал зардлаар	Жил бүр	

	Амьтны аймаг	Цагаан хошуут худгийг зэрэг зэрлэг амьтад уурхайн орчимд саатах	Зэрлэг амьтдад зориулагдсан тохируулгатай хов (ус, тэжээлийн цэг)-ыг тогтмол устай байлгах	Тостын нуруу	Урсгал зардлаар	Жил бүр	Амьтны тухай хууль
		Нөхөн сэргээлтийг журмын дагуу гүйцэтгээгүйгээс амьдрах орчин доройтох	Ажилтнуудад амьтны тухай хууль, байгаль хамгааллын чиглэлээр сургалт, зааварчилгаа тогтмол хийх	Уурхайн талбай	Урсгал зардлаар	Тогтмол	Амьтны тухай хууль
		ЦДАШ-ын шугамд шувуу мөргөж, тогонд цохиулах эрсдэл	Шувууны нислэгийн чиглэлийг өөрчлөх чиглүүлэгч, анхааруулах тэмдэг (сэрэмжлүүлэгч) болон суурьлуулах, хамгаалалтын төхөөрөмж байрлуулах	ЦДАШ-ын дагуу	200,0	Нийт 10 удаа Жилд 2-3ширхэг	Амьтны тухай хууль
	Нийт				3100.0		

5.2 ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Техникийн нөхөн сэргээлт хийх	Гүйцэтгэх ажил	Нэгж үнэ	Тоо ширхэг	Нийт төсөв
Теникийн нөхөн сэргээлт	Хуучин ухаш талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж бүрэн дуусгах	1	3,000,000	3,000,000
	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайг БОГ-т хүлээлгэн өгөх	0	0	0
Тэрбум мод хөтөлбөр	Баруунсухантын 1 га талбайд усалгаажуулалт хийх	2000.0	1	3,500,000
	Тэрбум модны хүрээнд 500 ширхэг мод тарих	5.000	500	2,500,000
Орчны тохижилт	Амрах байрны ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	500.0	1	1,000,000
Нийт мян.төг				10,000,000

5.3 ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 33. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд хийгдэх ажил

Дүйцүүлэн хамгааллын стратеги	Гүйцэтгэх ажил	2026 онд
-------------------------------	----------------	----------

Амьтан хамгаалах амрах байр	Амьтан хамгаалах асрах төвийн барилга байгууламжийн ажилд оролцох	5.000.0
	Нийт мян.төг	5.000.0

5.4 НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хийгдсэн.

5.5 ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 34. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө

	Гүйцэтгэх ажил	2026 онд
Биет бус соёлын өвийг дэлгэрүүлэх	Баян хайрхан овоо тахилгыг санхүүжүүлэх, орон нутагтай хамтран зохион байгуулах / дотоод зардалаар тооцоолох/	30.0
	Нийт мян.төг	30.0

5.6 ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 34. осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул, осол сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг /мян.төг рөг/	Нийт зардал /мян.төгрөг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Ослын эрсдэл, саатал, техник технологийн шугам сүлжээ гэмтэх, галын аюул үүсэх	Ажиллагсдыг тоос, дуу чимээ болон бусад эрсдэлээс хамгаалах хувийн хамгаалах хэрэгсэл, тусгай хувцсаар бүрэн хангах	Уурхайн бүх ажиллагсад	-	Дотоод төсөвд тусгасан	Өдөр бүр, тогтмол	Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, 27.1
	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор замын тэмдэг, тэмдэглэгээг нэмэгдүүлэх, хурд сааруулагч байрлуулах	Уурхайн дотоод болон гадна зам	1	500.0	Тогтмол	
	Үйлдвэрлэлийн гаднах орчны гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлж, харагдах орчин, аюулгүй байдлыг сайжруулах	Үйлдвэрийн бүс, талбай		Дотоод төсөвт тусгасан	Тогтмол	ХАБЭА-н холбогдох дүрэм, журам
НИЙТ			500.0			

5.7 ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 35. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	4жилийн нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ахуйн	Хог хаягдлын ангилсан цэгийг засч тохижуулах	Хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалтын цэгийг тохижуулах, тодорхой тэмдэглэгээ хийх	-	300.0	4	1200.0	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай шинэчилсэн хууль 2017.05.12
2	Аюултай	Аюултай хог хаягдал	АХХ цэгийг тусад нь байгуулах, төмөр битүүмж бүхий тагтай төмөр саванд хадгалах	-	-	-	800.0	Жил бүр	
3	Шингэн	Цаг хугацаанд бохир зайлуулах гэрээний дагуу зайлуулах	-Хаягдал усны дүгнэлт, зөвшөөрөл гаргуулах, бичиг баримтыг бүрдүүлэх	-	400.0	2	Дотоод төсөв	Жилд 2 удаа	Агааржуулалттай сайжруулсан нүхэн жорлон Өрхийн нүхэн жорлонгийн MNS 5924:2015 стандар
	Нийт						2000.0		

5.8 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 36. БОМТ хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг /мян.төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж
“Тост тосон бумба” хамтын ажиллагаа	ЭКО-АЯЛАЛ-Хүүхэд багачуудын экологи танин мэдэхүйн мэдлэгийг нэмэгдүүлэх, байгаль эх дэлхийгээ хайрлах хүмүүжил төлөвшлийг олгох	Уурхайн ажилчид	700,000	700,000	Тухай бүрд
Орон нутгийн хамтын ажиллагаа	Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг иргэд олон нийтэд Байгаль орчны хууль тогтоомжийн мэдлэг олгох, экологийн боловсрол олгох сургалт сурталчилгааны арга хэмжээ зохион байгуулах	Иргэд	300,000	300,000	Тухай бүрд
	Усны өдөр тэмдэглэн өнгөрүүлэх		1,800,000	1,800,000	Тухай бүрд
НИЙТ			2,800,000		

5.9 ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Бүрэлдэхүүн	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байршил, координат	Хугацаа давтамж	Нэгжийн өртөг мян.төг	Нийт зардал төг/жил	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ баримтлах стандарт
Хөрсөн бүрхэвч	Хөрсний физик химийн үндсэн шинж	1. Талбайн урд (Салхиар зөөгдөн бохирдож болзошгүй цэг)	Жилд 1 удаа дээжлэлт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгнө	Хөрсний механик бүрэлдэхүүн, ялзмаг 22,000төг	58,300 * 1 =58,300	Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ. М1М8 5850:2019
		2. Талбайн баруун хойд талд (байгалийн фон цэг)		Хөрсний хүнд металлын шинжилгээний үнэ 11 элемент 36,300 төг		
Агаарын чанар	Тоосжилт (PM10, PSM, PM2,5) Гадаад болон дотоод орчны дуу чимээ, доргио, чичиргээ Ажлын байрны эрүүл ахуйн үзүүлэлтүүд (тоос дуу чимээ гэрэлтүүлэг, чийгшил, болон физик бохирдлын түвшин)	Төслийн талбайд 3 цэгт	Жилд 1 удаа дээжлэлт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгнө	SO ₂ , N02, CO тоосонцор, дуу чимээ	55000 * 2 = 110 000	Агаарын чанар. MNS 4585:2016 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ MNS 5885:2008 Хот суурин газрын агаарын чанарыг хянах журам MNS
	Бохирдлын цэгэн эх үүсвэр (S02, N02, CO)			БОАЖ сайдын 2011 оны 10 сарын Юны өдрийн А-342 дугаар тушаалын хавсралтаар үнийг тооцов		7.2.3.16-88 Тоосны хэмжээг тодорхойлох жингийн арга. MNS 4048:88
Нийт дүн					200,000	

5.10 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ

Уурхайг ашиглах явцад байгаль орчинд учрах сөрөг нөлөөллөөс зайлс хийх, бууруулах, нөхөн сэргээх арилгах, үлдэгдэл нөлөөллийг дүйцүүлэн хамгаалах, нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох, түүх соёлын өвийг хамгаалахтай холбогдсон арга хэмжээг тодорхойлон, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тооцож, хэрэгжүүлэх хугацаа, баримтлах хууль, журам, аргачлал, стандартыг тодорхойлж тусгасан байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжилтийг ханган ажиллана.

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх оролцогч талууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Хугацааны төв	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
Аймаг, багийн Иргэдийн Нийтийн Хурал (ИНХ)	Уулзалт, танилцуулга, санал асуулга	БОМТ болон хяналт-шинжилгээний хэрэгжилтийн тайлан	11-р сар	Нутгийн иргэдийн санал, санал хүсэлтийг хүлээн авч тусгах	Аймаг, сумын төв
БОАЖЯ-ны харьяа Хяналт, шалгалтын байгууллага (ХБОХНТ)	Албан бичгээр тайлагнах	Тайлан хүлээн авсан тухай баталгаажуулах акт, хэрэгжилтийн тайлан	12-р сар	–	Албан бичгээр

ХАВСРАЛТ БҮЛЭГ

УБ-2

Монгол Улсын Засгийн газрын
2004 оны 20 дугаар тогтоолоор бат

МОНГОЛ УЛС УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

2009.06.24

/Бүртгэсэн он, сар, өдөр/

1111003044

/Улсын бүртгэлийн дугаар/

3614093

/Регистрийн дугаар/

Чухамжаргалан

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/

Дүрэм

/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/

Шийдвэр

/Шийдвэрийн нэр/

01

/дугаар/

2009.06.20

он, сар, өдөр

519000

/код/

Гадаад дотоод худалдаа

/Монгол улсын үйл ажиллагааны чиглэл/

/код/

/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

Хугацаагүй

хугацаа

2

/Гишүүдийн тоо/

1,180.0

/Өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/

Омноговь, Даланзадгад, Далан баг, Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний хэлтэс - 2 давхарт, утас: 99074919,
утас: 299292111, факс:

/хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

Омноговь аймгийн татварын хэлтэс

/Бүртгэсэн байгууллагын нэр/

Харилцах банкны бүртгэл:

Харилцагч банкны нэр	Дансны төрөл	Дансны дугаар	Бүртгэсэн ажилтан, тг.д.эг
ХАА Өмнөговь салбар	Төгрөгийн	5585396952	Ц.Сүрэнтуяа

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн бүртгэл:

Д/д	Нэмэлт, өөрчлөлтийн агуулга	Огноо	Бүртгэсэн Ажилтан, тэмдэг
1	Хувь нийлүүлэгчээс 1 нэмэгдэж, 2 хасагдаж үүсгэн байгуулагчийн тоо нийт 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2015.01.17	М.Энхтогтох
2	Оюунцэцэг овогтой Хишигбат-г Захирал-р томилсныг бүртгэв.	2015.01.17	М.Энхтогтох
3	Өмнөговь, Гурвантэс, 2-р баг, Баясах, , , , 0 тоот, Утас1 94737373, Утас2 , Факс хаягийг шинээр бүртгэв.	2015.01.17	М.Энхтогтох
4	4090 Барууны засвар хийх эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв. 4523 Авто машины ачаа тээвэрлэх эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв. 4529 Авто машины сэлбэг эд ангийн худалдаа эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв. 8130 Цэцэрлэгжүүлэлт, зүлэгжүүлэлт эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2015.01.17	М.Энхтогтох
5	Хувьцаа эзэмшигч 1 нэмэгдэж 1 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2020.09.03	Б.Должинсүрэн
6	Оюунцэцэг овогтой Алтанбагана-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2020.09.03	Б.Должинсүрэн
7	Эцсийн өмчлөгч 1 цэргэн бүртгэв.	2020.09.03	Б.Должинсүрэн
8	Хувьцаа эзэмшигч 3 нэмэгдэж 1 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 3 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2020.12.24	М.Энхтогтох
9	Оюунцэцэг овогтой Хишигбат-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2020.12.24	М.Энхтогтох
10	Эцсийн өмчлөгч 3 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2020.12.24	М.Энхтогтох
11	Хувьцаа эзэмшигч 3 нэмэгдэж 1 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 5 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2021.06.29	М.Энхтогтох
12	Эцсийн өмчлөгч 5 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2021.06.29	М.Энхтогтох
13	Хувьцаа эзэмшигч 1 нэмэгдэж 3 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 3 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2022.10.26	М.Энхтогтох
14	Эцсийн өмчлөгч 2 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2022.10.26	М.Энхтогтох
25	4669 Гадвад х, Залдаа үйл ажиллагааг хассаныг бүртгэв. 08100 Түгээмэл тархайттай ашигт малтмал ашиглах /2018.12.31-2033.12.31/ үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2022.10.26	М.Энхтогтох
16	Хувьцаа эзэмшигч 3 нэмэгдэж 1 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 5 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2023.01.02	М.Энхтогтох
17	Амарзана овогтой Тэмүүлэн-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2023.01.02	М.Энхтогтох
18	Эцсийн өмчлөгч 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2023.01.02	М.Энхтогтох

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРҮЙН
ТАМГЫН ГАЗАР
ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ МАЛТМАЛЫН
АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар SGMV-00009

Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийг
19.5дахь хэсгийг үндэслэн

Өмнөговь аймаг /нийслэл/-ийн
Гурвантэс сум /дүүрэг/-ын
Хөв нэртэй газарт орших
103.9 гектар талбайг хамарсан
түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хайгуулын талбайд хуульд заасан
нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг зөвшөөрч
улсын бүртгэлийн 1111003044 тоот
гэрчилгээтэй

" Чухамжаргалан " ХХК -д
энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 15 жилийн
хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА Н.НАРАНБААТАР

2018 оны 12 сарын 31-ны өдөр

Даланзадгад сум

ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ МАЛТМАЛ
АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол
хүчингүй.

Тусгай
зөвшөөрлийн
дугаар SGMV-00009

Хөдөлгөөний код	Хөдөлгөөний тайлбар	Гарын үсэг, огноо, тамга
Тусгай зөвшөөрөл олгосон Төлбөр	- Аймгийн Засаг даргын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн А/1537 дугаар захирамжаар 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдөр зөвшөөрөл олгов. Анхны хугацааг 2018 оны 12 дугаар сарын 31-аар тооцно. - Тусгай зөвшөөрлийн эхний жилийн төлбөр төлсөн	2018-12-31 2018-12-31 ТТБ.м.2337
Төлбөр	- Тусгай зөвшөөрлийн 2 дахь жилийн төлбөр төлсөн - Тусгай зөвшөөрлийн 3 дахь жилийн төлбөр төлсөн - Тусгай зөвшөөрлийн 4 дахь жилийн төлбөр төлсөн - Тусгай зөвшөөрлийн 5 дахь жилийн төлбөр төлсөн	2019-12-05 2020-12-23 2021-12-10 2022-10-05

ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ
АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ

МАЛТМАЛ

Тусгай
зөвшөөрлийн
дугаар SGMV-00009

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг						
				#	Уртраг				Өргөрөг	
1	2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдөр тусгай зөвшөөрөл олгов.	103.9	0.0 га	1	101	19	2.5	43	2	55.5
				2	101	18	31.5	43	2	55.5
				3	101	18	31.5	43	3	43.5
				4	101	19	2.5	43	3	43.5
				2018-12-31						

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗАР
ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ МАЛТМАЛЫН
ХАЙГУУЛЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 00022Х

Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийг үндэслэн

Өмнөговь аймаг /нийслэл/-ийн

Турвантэс сум /дүүрэг/-ын

Баянгол нэртэй газарт орших

316 гектар талбайг хамарсан

түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хайгуулын талбайд хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал хайхыг зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 1111003044 тоот гэрчилгээтэй

" Чухамтаргалан " -д
энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 3 жилийн
хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА

Б.БАДРАА

2015 оны 10 сарын 20 өдөр

Даланзадгад хот

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар **0011824**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: *"Мухаммаргалан" ХХК*

Хаяг: *Өмнөговь аймаг Түрвэлтэс сум*

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

Барилгын зуураг үндэслэл

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН АЛБА

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН АЛБА

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, / гал унтраах автомат болон
дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж /анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал зэргийг байрлуулал ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/

Олгосон: *2023* он *07* сар *26* өдөр

Хүчинтэй хугацаа: *2025* он *07* сар *26* өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Өмнөговь ОБТ аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга *Хурандаа* цолтой *М. Агваабатар*

БАЙЦААГ
005

Дүгнэлт гаргасан:

Өмнөговь Түрвэлтэс аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч: *Хонхуу* цолтой *В. Монхзүл*

/тэмдэг дарна/

САНАМЖ

- Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийг үйлчилгээний танхимд хүний нүдэнд харагдахуйц газар байрлуулсан байна.

- Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь үнэт цаас учраас үрэгдүүлж, гэмтээлгүй хадгалахаас гадна хувилж, олшруулж, хуурамчаар үйлдвэрлэсэн болон бусдад түрээслэх, худалдсан тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэнэ.

- Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь банкны зээлийн баталгаа, барьцаа болохгүй.

- Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь Галын аюулгүй байдлын тухай хууль тогтоомж, түүнтэй нийцүүлэн гаргасан норм, дүрэм, стандартыг зөрчсөн тохиолдолд Онцгой байдлын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан хураан авах, цуцлах эрхтэй.

- Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийн хугацаа дууссанаас хойш 1 сарын хугацаанд дахин сунгуулах.

БАТЛАВ:

ЧУХАМЖАРГАЛАН ХХК-ийн
ЗАХИРАГ

/А.ТЭМҮҮЛЭН/

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ОРЛОГЧ ДАРГА:

/Л.БАЯРМАНДАЛ/

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ ХӨВИЙН БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРДЫГ ИЛ АРГААР АШИГЛАХ ТЕХНИК-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛИЙН ТОДОТГОЛ

Тусгай зөвшөөрлийн талбайн дугаар: SGMV-00009

Хүчин чадал: 140.0 мян.м³/жил

ХЯНАСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
САЛБАР ХУРАЛДААНЫ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА *З. Хууч* Б.ХУЛАН/

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛСАН:

"ГОУЛДМЭН ПРОЖЕКТ" ХХК
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

/Э.ТҮМЭН-ОД/

ЗӨВЛӨСӨН:

МОНГОЛ УЛСЫН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР *Г.Тулга* /Г.ТУЛГА/

ШИНЖЭЭЧ:

МОНГОЛ УЛСЫН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР *Я.Доржсүрэн* /Я.ДОРЖСҮРЭН/

МОНГОЛ УЛСЫН МЭРГЭШСЭН ИНЖЕНЕР *Г.Батзаяа* /Г.БАТЗАЯА/

ТӨСЛИЙН БАГ:

УУЛ УУРХАЙН АШИГЛАЛТЫН ИНЖЕНЕР *Г.Галт* /Г.ГАЛТ/

УУЛ УУРХАЙН АШИГЛАЛТЫН ИНЖЕНЕР *П.Ням-Очир* /П.НЯМ-ОЧИР/

БАЯЖУУЛАЛТЫН ИНЖЕНЕР *Б.Бямбаагчаа* /Б.БЯМБАРАГЧАА/

Улаанбаатар хот
2023 он

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ
“ХӨВ БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ” ОРДЫГ ИЛ УУРХАЙН АРГААР АШИГЛАХ
ТЕХНИК, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛД ХИЙСЭН ШИНЖЭЭЧИЙН ДҮГНЭЛТ**

2019 оны 05-р сарын 07

Улаанбаатар хот

SGMV-00009 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайд орших Хөв нэртэй барилгын чулууны ордыг ашиглах Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг “Чухамжаргалан” ХХК-ийн захиалгаар “Майндата” ХХК боловсруулжээ.

ТЭЗҮ нь оршил, геологийн хэсэг, уул технологийн хэсэг, баяжуулах технологи, уурхайн усан хангамж, уурхайн цахилгаан хангамж, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, уурхайн хаалтын төлөвлөлт, байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх, эдийн засгийн үр ашиг гэсэн 12 бүлэг, 95 хуудас тайлбар бичиг, хавсралт тооцоо, холбогдох эрх зүйн баримт бичгүүд, хүснэгт, зургуудаас бүрдсэн байна.

Төсөлд тусгасан дараах асуудлуудад шинжээчийн зүгээс тодотгол хийх, засварлах шаардлагатай гэж үзэж байна. Үүнд:

1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын зардал байгаа эсэх. Хэрэв байгаа бол төсөлд тусгаж өгөх.
2. Хаягдал бохирдлын тооцоог харахад хаягдал нь 0.3%, 3% юмуу үүнийг нэг мөр болгох
3. Ашиглалтын дэвсгэр зураг яагаад 1:2000 масштабаар байгаа бэ? Үүнийг том маштабтай болгох мөн мөргөцөг тэмдэглсэн тэмдэглэгээ буруу байна. Үүнийг шинээр зурах
4. Ил уурхайн хажуугийн өнцөгийн тооцоо болон ажлын доголын өнцөгийн тооцоог оруулах. Яагаад ажлын доголын өнцөг 80-70 градус байгаа вэ? мөн ажлын бус догол 65 градус байна хаанаас энэ тооцоог гаргаж ирсэн вэ тэр тооцоог оруулах.
5. Ажлын талбайн өргөн хаанаас 20 метр гэж тооцсон вэ? Тэр тооцоог оруулах
6. Уурхайн доголын тоог олох тооцоонд гүн 50 метр гэсэн байна. Гэтэл зүсэлтээс харахад өөр гүнтэй байна. Үүнийг тодруулах.
7. Нийт хөрсний хэмжээг хаанаас тооцож гаргасан вэ? Энэ талаарх тоог нөөцийн дүгнэлт болон бусад зүйлээс хайгаад олсонгүй. ТЭЗҮ-д тусгах
8. Өрмийн машиний маркыг CM-358 юм уу CM853 юм уу? метр цооног өрөмдөх хугацаа хаанаас бодож 0.02 цаг гэж олсон вэ? Тэгвэл ээлжийн бүтээл зөв үү
9. Хуудас 42 нонель хаачив.
10. Цахилгаан хангамж хаанаас яаж авах бэ?
11. Эдийн засгийн тооцоо дээр нэгдсэн дүн харагдаж байна. Задаргааг харуулах.
12. АМНАТ- 2.5 хувь биш үү

Санал:

“Чухамжаргалан” ХХК-ийн захиалгаар “Майндата” ХХК боловсруулсан Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших “Хөв барилгын чулууны” ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэл” төсөлд шинжээчийн дээр дурьдсан асуудлуудыг анхаарч тодруулга, засвар хийлгэснээр тус ТЭЗҮ-ийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх боломжтой гэж үзэв.

Шинжээчийн дүгнэлт гаргасан:

Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Б.Баяраа

105

Батлав: "ЧУХАМ ЖАРГАЛАН" ХХК-ний
Гүйцэтгэх захирал:/А.Тэмүүлэн/

Зөвшөөрөв: Өмнөговь аймгийн
Засаг дарга:/Сэддорж

2024 ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

(Тусгай зөвшөөрлийн талбайн дугаар: SGMV-00009)

Аймаг.Өмнөговь
Сум.Гурвантэс
Уурхайн нэр.Хөв

ХЯНАСАН:

Өмнөговь аймгийн ЗДТГ-ын Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн бодлого хариуцсан
мэргэжилтэн:/С.Тэмүүжин/

Өмнөговь аймгийн ЗДТГ-ын ГУУХУ-ын байцаагч:/Ц.Отгонгэрэл/

БОЛОВСРУУЛСАН:

Төлөвлөлтийн инженер:/Д.Филиппович/

2023 он

"ТӨГРӨГ БАЯН ХАНГАЙ" ХХК-д

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

УСНЫ ГАЗАР

Чэнгүжэвчын гудамж, 2 дугаар хороо,
Баянгол дүүрэг, Улаанбаатар хот, 16050
Утас/факс: (976-51) 26 55 78, (976-51) 26 55 36,
Цахим шуудан: office@water.gov.mn,
Цахим хуудас: www.water.gov.mn

дэлх. 04.23 № 01/521
танай дэлх. 02.20 -ны № 24/64 -т

Дүгнэлт хүргүүлэх тухай

Танай байгууллагын 2024 оны 24/04 тоот албан хүсэлт, Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Чухамжаргалан" ХХК-ийн ашиглалтын SGMV-00009 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий "Хөвийн барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах" төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотголын тайлангийн төсөл болон холбогдох бусад материалыг судлан үзээд Усны тухай хуулийн 16¹.4.10 дахь заалтыг үндэслэн ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Цаашид үйл ажиллагаа явуулахдаа Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, 28 дугаар зүйлийн 28.4, 30 дугаар зүйлийн 30.1, 30.2 дахь заалтуудын хэрэгжилтийг ханган ажиллахыг зөвлөж байна.

Хувийг: Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргаанд

Хавсралт: 2 хуудастай.

Ирээдүй хойч үедээ усны нөөцөө үлдээхийн төлөө, усаа хамгаалъя, хуримтлуулъя, хамтран ажиллая.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

З.БАТБАЯР

162420955

УСНЫ АШИГЛАХ БОЛОМЖИТ НӨӨЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2024 оны 04 дүгээр
сарын 13-ны өдөр

Дугаар 103

Улаанбаатар хот
Утас: 51-265526, 265528

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"Чухамжаргалан" ХХК, Өмнөговь аймаг, Даланзадгад хот, Далан баг, Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний хэлтсийн 2-р давхар, холбогдох утасны дугаар: 99074919, 99292111, улсын бүртгэлийн дугаар: 1111003044, регистрийн дугаар: 3614093.

2. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"Төгрөг баян хангай" ХХК, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 9-р хороо, Хоймор оффис, 5-р давхар, 505 тоот, холбогдох утасны дугаар: 70168088, 88034734.

3. Төслийн нэр, байршил:

"Хөвийн барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах" төсөл. Орд нь Улаанбаатар хотоос баруун тийш 810 км, Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын төвөөс урагш 40 км, "Монголын алт МАК" ХХК-ийн Нарийн сухайт нүүрсний уурхайн ашиглалтын талбайгаас хойш 4 км, Шивээхүрэнгийн боомтоос хойш 45 км зайд байрлана. Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргаанд хамаарагдана.

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт:

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын "Хөв" нэртэй газарт SGMV-00009 дугаартай түгээмэл тархацтай ашигт ашиглалтын SGMV00009 дугаартай тусгай зөвшөөрлийг Өмнөговь аймгийн Засаг даргын 2018.12.31-ний өдөр 15 жилийн хугацаагаар "Чухамжаргалан" ХХК-д олгосон.

5. Төслийн хүчин чадал, ажиллах горим:

"Хөв" барилгын чулууны ордын бутлуурын цехийн жилийн хүчин чадал 140.0 мян.м³. Уурхайд жилд 2 ээлжээр. 76 хүн. 350 хоног ажиллана.

6. Усны эх үүсвэр, байршил:

Уурхайн ажилчдын унд, ахуйн усны хэрэглээ, ил уурхайн зам, талбайн тоосжилт дарах усалгаа болон ногоон байгууламж, нөхөн сэргээлтэд шаардлагатай усны хэрэглээг "Бласт" ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуутус компанийн худгуудаас хангана.

Худгийн байршил: 101°13'07.33", 43°14'16.70"; ундарга: 1 л/с

101°13'07.32", 43°1'16.47"; ундарга: 3 л/с

7. Ашиглах усны хэмжээ:

Төслийн усны хэрэгцээг БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалаар баталсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм" болон Өмнөговь аймгийн аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Хөв"-ийн барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах" төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотголын тайлангийн төсөлд үндэслэн тооцоход:

Унд, ахуйн ус хэрэглээнд:

- 76 хүн х 80 л/хон = 6.08 м³/хон х 350 хон = 2,128 м³/жил

Зам, талбайн тоосжилт дарах ус хэрэглээнд:

- 6,000 м² х 2 л/м² = 12 м³/хон х 40 удаа = 480 м³/жил

Биологийн нөхөн сэргээлтэд:

- 39,000 м² х 4.0 л/м² = 156 м³/хон х 10 удаа = 1,560 м³/жил

Ногоон байгууламжийн усны хэрэглээнд:

- 100 ш.мод х 40 л/ш.мод = 4.0 м³/ш.мод х 24 удаа = 96 м³/жил

Нийт ус ашиглалт: 178 м³/хон (4,264.0м³/жил)

8. Дүгнэлт:

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Чухамжаргалан" ХХК-ийн "Хөвийн барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах" төслийг хэрэгжүүлэхэд унд, ахуй, зам, талбайн тоосжилт дарах, биологийн нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн 178 м³/хон усны хэрэглээг 4.0 л/сек ундаргатай 2 ш гүний худгаас усаар хангахад нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна.

9. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

Төслийг хэрэгжүүлэхдээ Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, 28 дугаар зүйлийн 28.4, 30 дугаар зүйлийн 30.1.1, 30.1.3, 30.1.4, 30.1.5, 30.2.2, 30.6 дахь заалтуудыг хэрэгжүүлэн ажиллахыг "Чухамжаргалан" ХХК -д зөвлөж байна.

УСНЫ НӨӨЦИЙН
ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Ц.ОЮУНТӨГС

**МОНГОЛЫН БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛ
ҮЙЛДВЭРЛЭГЧДИЙН ХОЛБОО**

Бага тойруу-26/1, Чингэлтэй дүүрэг, 6-р хороо
Шуудангийн хайрцаг: Улаанбаатар 14192/338

Утас/факс: +976 11 316253

Вэб сайт: www.bmat.mn

И-мэйл: bmatassociation@mongolnet.mn

2018-06-20 № 2/081
танай _____ -ны № _____ -т

Өмнөговь аймгийн Гурван тэс
сумын нутагт орших "Хөв"ийн
барилгын чулууны ордод 2017 онд
хийсэн эрэл хайгуулын ажлын үр
дүнгийн тайлангийн түүхий эдийн
чанар -технологийн дүгнэлт

"Чухам жаргалан" ХХК-ний Өмнөговь аймгийн Гурван тэс сумын нутагт орших "Хөв"ийн барилгын чулууны ордын 2017 онд 00024Х хайгуулын тусгай зөвшөөрөлтэй нийт 144.8 га талбайд тус компаний хөрөнгөөр зөвлөх инженер геологич С.Энхболд, геологич инженер Н.Жавхлант нарын геологийн хэсэг эрэл хайгуулын ажлыг хийж нөөцийг бодит В зэргээр 1151202 тонн, боломжит С зэргээр 377001,3 тонноор тогтоосон байна. Эрэл хайгуулын хүрээнд 2 шугамын дагуу 100х50 метрийн хайгуулын торлолоор 30,0 метрийн гүнтэй 8 цооног буюу 240,0 тууш метр баганат өрөмдлөгийн ажил хийсэн байна.

Өрөмдлөгийн кернээс 5 метрийн интервалаар сорьц авч "Барилга архитектур корпораци" ХХКомпаний итгэмжлэгдсэн лабораторид дайрганы физик-механикийн хураангуй шинжилгээнд 40, бүрэн шинжилгээнд 8, бат бэхийн судалгаанд 8, химийн шинжилгээнд 4, урвалжих чадвар, сульфатад тэсвэрлэлт, хүйтэнд тэсвэрлэлтийн шинжилгээнд 6, лаборатори технологийн судалгаанд 1, Геологийн төв лабораторид эрдсийн судалгаанд 3, УМЭГазрын Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн цацрагийн элементийн лабораторид 1 дээж тус тус өгч дүнг хавсаргасан байна.

"Барилга архитектур корпораци" ХХКомпаний итгэмжлэгдсэн лабораторид автозамын зориулалтаар ашиглах зорилгоор авто замд мөрдөгдөж буй стандартуудын дагуу хийлгэсэн шинжилгээнүүдийн үзүүлэлтүүдийг Барилга байгууламжийн ажилд хэрэглэх дайрга, техникийн ерөнхий шаардлага MNS 390:98, Хүнд бетонд хэрэглэх дүүргэгч материал. Техникийн шаардлага MNS 2803:2004, MNS 1170-2009, MNS 1272-99 стандартуудын үзүүлэлтүүдтэй харицуулж дүгнэхэд:

1. "БАК" ХХКомпаний итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээгээр:

- Дайрганы ширхэгийн дундаж нягт 2.63г/см³,
- Асгаасны эзэлхүүн жин дунджаар 1312 кг/м³
- Нимгэн үзүүлэлэг шовх хэсгийн агуулга ордын дундаж 1,33 % байгаа нь дайрганы ширхэгийн хэлбэрийн ангилалын "шоо" хэлбэрийн ангилалд багтана,

- Бутлагдалтаар тогтоосон марк Б-8 марк,
- Чийг 0,1 %
- Ус шингээлт дунджаар 0,74 %,
- Тоос, шавар, шорооны агуулга нийт дээжинд дунджаар 0,34%
- Ширхэг хоорондын зай дунджаар 50,1% ,
- Шахалтын бат бэх дунджаар 1200Кгх/см2
- Дээжинд хийсэн хүйтэнд тэсвэрлэлт 3,1%, элэгдэх чанар нь дунджаар 22 % зэрэг үзүүлэлтүүд нь дээрхи стандартуудын шаардлагыг хангаж байна.

2. Физик механикийн хураангуй шинжилгээний дүнгийн ширхэглэлийн бүрэлдэхүүнээс харахад 20,0 мм ширхэглэл хамгийн их буюу 84,5 % , 5мм –ийн ширхэглэл 1,37 % байгаа нь 20-40 мм-ийн ширхэглэлийг дахин буталж шигших замаар бетоны найрлагад шаардагдах нарийн ширхэглэлтэй механик элс гаргаж авахаар тооцож технологийн тоног төхөөрөмжийн сонголт хийх шаардлагатайг харуулж байна.

3. Бетоны найрлагыг тогтоосон үзүүлэлтээр MNS 1170-2009, MNS 1272-99 стандартын дагуу тус ордын буталсан дайргаар В30 /400/ маркийн бетоны дүүргэгч болон авто замын суурь үед ашиглах боломжтой гэж үзэж байна

4. Геологийн судалгааны төвийн Чулуулаг , эрдэс судлалын лабораторид хийсэн петрографын шинжилгээний дүнгээр , алевролитлаг , базальтлаг структуртай , цул текстуртай, жижиг-том ширхэгтэй, кварц, хээрийн жоншт алевролитийн төрлийн чулуулаг болохыг нотолсон байна.

5.Цацраг идэвхит радийн эквивалентийн идэвхийн дундаж хэмжээ стандартаар зөвшөөрсөн хэмжээнээс 4,1 дахин бага буюу 90 Бк/кг байгаа нь (Сэвк<370Бк/кг) барилгын материалын 1-р зэрэглэлд хамрагдах бөгөөд авто замаас гадна орон сууц, үйлдвэр, аж ахуйн зориулалттай барилгын материал үйлдвэрлэх боломжтой гэж үзэж байна.

Иймд "Чухам жаргалан"ХХК-ний захиалгаар "Хөв"ийн барилгын чулууны ордод хийгдсэн хайгуулын ажлын тайланг АМГТГазрын Эрдэс баялгийн Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхийг БМҮХолбооны техникийн зөвлөлөөс дэмжиж байна.

Гүйцэтгэх захирал

Шинжээч

Монгол улсын барилгын материалын зөвлөх инженер, Техникийн ухааны магистр)

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших барилгын чулууны
"Хөв"-ийн ордын хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлан

БАРИЛГА АРХИТЕКТУР КОРПОРАЦИ
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ТЛ 13

2017 оны Бсдүгээр сар 27

645/17 БДЛ

Улаанбаатар хот

БЕТОН ДҮҮРГЭГЧ, БАРИЛГЫН ФИЗИКИЙН ЛАБОРАТОРИ

Захиалагч байгууллага :

"Чухам Жаргалан"ХХК

Дээжийн нэр :

Дайрга

Орд газар :

Өмнөговь, Гурвантэс, Хөв

Дээж ирүүлсэн :

2017.09.11

Туршилт хийсэн хугацаа :

2017.09.13-09.22

Шинжилгээд мөрдсөн стандарт :

MNS 2998-2009

Хуудасны тоо нийт/тухайн

5/5

Хураангуй шинжилгээний үр дүн:

№	Дээжийн дугаар	Аслагчийн эзэлхүүн жин, кг/м³	Чийг, %	Өлсгөрөг хэсэг, %	Бутлагдсан хэсэг, %	Нийлэн үзүүртэй хэсэг, %	Тоос, навар, шороо, %	Бутрамтай чанар, %	Ширхэгийн бүрэлдэхүүн, мм (шинжилгээ дээрхи хэсгийн болон бүрэн улаан, %)			
									40	20	10	5
33	ХШ-2, Ц-7, Д-39	1346	0.2	0.0	100	0.6	0.4	10.7	9.6	86.4	4.0	-
									9.6	96.0	100	-
34	ХШ-2, Ц-7, Д-40	1347	0.1	0.2	100	1.5	0.4	10.5	13.6	79.3	6.9	0.2
									13.6	92.9	99.8	100
35	ХШ-2, Ц-7, Д-42	1307	0.2	0.0	100	0.8	0.5	10.8	26.0	72.6	1.4	-
									26.0	98.6	100	-
36	ХШ-2, Ц-8, Д-43	1339	0.1	0.1	100	0.8	0.3	8.8	23.7	75.7	0.6	-
									23.7	99.4	100	-
37	ХШ-2, Ц-8, Д-44	1329	0.2	0.1	100	0.0	0.5	8.5	29.2	70.2	0.6	-
									29.2	99.4	100	-
38	ХШ-2, Ц-8, Д-45	1297	0.1	0.2	100	0.3	0.1	11.2	14.1	83.1	2.8	-
									14.1	97.2	100	-
39	ХШ-2, Ц-8, Д-47	1337	0.2	0.0	100	0.0	0.1	10.0	26.9	72.6	0.5	-
									26.9	99.5	100	-
40	ХШ-2, Ц-8, Д-48	1344	0.2	0.1	100	1.4	0.1	10.6	13.9	83.1	2.9	0.1
									13.9	97.0	99.9	100

Шинжилгээний дүн нь захиалагчаас ирүүлсэн зөвхөн энэ дээжид хамаарах ба шинжилгээний дүнг олшрууламжаргах, хувилахыг хориглоно.

Лабораторийн эрхлэгч:

/Б.Өлзийбүрэн/

Шинжилгээ хийсэн:

/Б.Сарантуяа/

/Д.Сандагдорж/

Монгол улс, Улаанбаатар хот

ХУД, 2-р хороо Чингисийн Өргөн чөлөө

Утас: 11341530

70131534

АШИГТ МАЛТМАЛ,
ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2023 оны 09 сарын 20 өдөр

Дугаар Т/97

Улаанбаатар хот

Техник, эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.4 дэх заалт, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн Т/23-10-04 дүгээр дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших Чухамжаргалан ХХК-ийн SGMV-00009 дугаартай ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй "Хөв" нэртэй барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг хүлээн авсугай.

2. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших Чухамжаргалан ХХК-ийн SGMV-00009 дугаартай ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй "Хөв" нэртэй барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг хуулсан дискийг төсөл эзэмшигчээс хүлээн авахыг Уул уурхайн хэлтэс (Т.Зууннаст)-т даалгасугай.

ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Л.БАЯРМАНДАЛ

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРНИЙ ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2013 оны 07 дугаар сарын 05

№ 745-10-04

Улаанбаатар хот

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын
нутагт орших SGMV-00009 тоот
ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй
"Хөв" нэртэй барилгын чулууны
ордыг ил аргаар ашиглах техник,
эдийн засгийн үндэслэлийн
тодотголыг хэлэлцсэн тухай

Чухамжаргалан ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн Гоулдмэн
Прожект ХХК боловсруулсан Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Хөв"
нэртэй барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн техник, эдийн засгийн
үндэслэлийн тодотголд Монгол Улсын зөвлөх инженер Г.Тулга зөвлөж, Монгол Улсын
зөвлөх инженер Я.Доржсүрэн, Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Г.Батзаяа нар
шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник, эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс
баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ашигт малтмалын орд ашиглах техник, эдийн
засгийн үндэслэл хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-
ийг гаргаж байна.

1. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь Эрдэс баялаг, эрчим хүчний сайдын
2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан "Ашигт
малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах
боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн
үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн
авах журам"-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.
2. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах
бүх шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, уулын ажлын төлөвлөгөө
боловсруулах зэрэгт туслах үндсэн баримт бичиг болжээ.
3. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн танилцуулга, Ерөнхий мэдээлэл,
Ордын судлагдсан байдал, геологийн тогтоц, нөөц, Олборлолтын технологи, Ангилан
ялгах хэсэг, Дэд бүтэц, барилга байгууламж, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл
ахуй, Уурхайн ажиллах хүч, хүний нөөц, Байгаль хамгаалал, нөхөн сэргээлт, Төсөл
хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, Эдийн засаг, санхүүгийн үнэлгээ зэрэг 11 бүлэг, дүгнэлт,
хавсралт материал бүхий 141 хуудас тайлбар бичиг, 13 хавсралт зургуудаас бүрдэж
байна.

4. "Хөв" нэртэй барилгын чулууны ордын SGMV-00009 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2018 оны 09 дүгээр сарын 28-ны өдрийн хурлын ХХ-12-04 тоот дүгнэлтэд үндэслэн гаргасан, Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын 2022 оны 11 дүгээр сарын 05-ны өдрийн Н/114 дүгээр тушаалаар бодитой (В) зэрэглэлээр 442,770.0 м³ буюу 1,151,202.0 тн, боломжтой (С) зэрэглэлээр 145,000.5 м³ буюу 377,011.3 тн, нийт бодитой болон боломжтой (В+С) зэрэглэлээр 587,770.5 м³ буюу 1,528,203.3 тн гэж ашигт малтмалын нөөцийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлсэн байна.

5. Төсөлд ил уурхайн хувьд ашиглалтын үеийн хаягдал 1.06% буюу 5.4 мян.м³, бохирдлыг 1.58% буюу 7.9 мян.м³ байхаар тооцож геологийн бодитой болон боломжтой (В+С) зэргийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн магадалсан В' нөөцөд шилжүүлэн тооцооноор үйлдвэрлэлийн нийт 506.6 мян.м³ буюу 1,317.3 мян.тн барилгын чулуу олборлохоор байна. Үйлдвэрлэлийн энэхүү жилд 140 мян.м³ хүдэр олборлох хүчин чадалтайгаар 4 жилийн хугацаанд ажиллахаар төлөвлөжээ.

6. Уурхайн ашиглалтын системийн сонголтыг хийхдээ ордын уул геологийн тогтоц, хучаас хөрсний зузаан, физик механик шинж чанар зэргийг харгалзан үзэж ил уурхайн хөрс хуулалтын ажлыг авто тээвэртэй, гадаад овоолготой ил уурхайн ашиглалтын системээр ашиглах нь оновчтой гэж үзжээ.

7. Уурхайд Everdrim-ECD45 маркийн өрмийн машин 1 ширхэг, LuiGong-CLG933H маркийн экскаватор 1 ширхэг, 25 тн даацтай NorthBenz маркийн автосамосвал 2 ширхэг, LuiGong-CLG885H маркийн утгуурт ачигч 1 ширхэг зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар төлөвлөжээ.

8. Ордын барилгын чулууны физик-механикийн болон ширхгийн найрлагын шинжилгээ, бетоны найрлага тогтоох, хими, урвалжих чадвар, элэгдэлт, шахалтын бат бэхийн шинжилгээнүүдийг БАК-ийн лаборатори, Геологийн төв лаборатори, МУИС-ийн Цөмийн судалгааны төвд тус тус хийлгэсэн ба MNS-2803:2004, MNS-346:2000 стандартуудын шаардлагыг бүрэн хангасан байна. Уурхайгаас олборлосон 506.7 мян.м³ барилгын чулууг тээвэрлэн ангилан ялгах хэсэгт буулгаж 2 шатны бутлалт, 1 шатны шигшүүрээр ангилан, 5-10мм-ийн ширхэглэгтэй дайрга 1.0 мян.м³, 10-20мм-ийн ширхэглэгтэй дайрга 18.5 мян.м³, 20-40мм-ийн ширхэглэгтэй дайрга 417.2 мян.м³, +40мм-ийн ширхэглэгтэй дайрга 69.0 мян.м³, нийт 505.6 мян.м³ бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээр тооцжээ.

9. Хөвийн барилгын чулууны орд нь өмнөд бүсийн цахилгаан дамжуулах шугамаас 4 км зайд байрлах ба хамгийн ойр байрлах "Нарийн Сухайт Эрчим" ХХК-ийн дэд станцаас уурхайн талбай хүртэл 6 кВ-ын ЦДАШ-аар төвийн эрчим хүчний нэгдсэн системд холбогдсон бөгөөд нийт цахилгаан эрчим хүчний ачаалал 298.5 кВА, цахилгаан эрчим хүчний зарцуулалт 1,727.5 мян.кВт/жил байна. Төслийн нийт усны хэрэглээ 108.6 мян.м³ бөгөөд үүнд унд ахуйн хэрэглээнд 16.6 мян.м³, ил уурхайн хэрэглээнд 91.9 мян.м³ тус тус байна. Усан хангамжийг гүний худгаас хангахаар төлөвлөжээ.

10. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 367.9 сая төгрөг зарцуулахаар тооцсон байна. Үүнээс бэлтгэл ажлын зардалд 80.0 сая төгрөг, байгаль орчин хамгаалах зардалд 100.0 сая төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн

зардалд 78.0 сая төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 29.8 сая төгрөг, төслийн хаалт, мониторингийн зардалд 80.0 сая төгрөг зарцуулахаар төсөлд тусгажээ.

11. Уг төслийг хэрэгжүүлснээр 76 хүн ажлын байраар хангагдах ба уурхайн ажилчдын сарын дундаж цалин 2.3 сая төгрөг байхаар байна.

12. "Хөв" нэртэй барилгын чулууны ордыг ашиглах төсөл хэрэгжүүлэхэд нэмэлтээр 1.3 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт шаардлагатай байна. Үүнээс цахилгаан хангамж 150.0 сая төгрөг, бутлуурын цех 695.0 сая төгрөг, усан хангамж 54.0 сая төгрөг, барилга байгууламж 725.0 сая төгрөг, тоног төхөөрөмж багаж хэрэгсэл 330.0 сая төгрөг, уурхайн туслах тоног төхөөрөмж 195.0 сая төгрөг байхаар тус тус тооцжээ. Элэгдэл хорогдлын шимтгэлийн зардалд жилд дунджаар 555.0 сая төгрөг байхаар тооцоолсон байна.

13. Уурхайг ашиглах төслийн хугацаанд нийт 21.7 тэрбум төгрөгийн зардал гарган, 25.3 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлого хийж, 3.5 тэрбумын татварын өмнөх, татварын дараах байдлаар 3.2 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажиллахаар байна. Төсөл хэрэгжих хугацаанд улс, орон нутгийн төсөвт 5.2 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр тусгажээ. Уурхайн ашиглалтын хугацаанд 1 м³ дайрганы бүрэн өөрийн өртөг 42.9 мян.төг байна.

14. Төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 2.03 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд төслийн өнөөгийн цэвэр үнэ цэнэ (NPV, @10%) 1.12 тэрбум төгрөг, төслийн өгөөжийн дотоод норм (IRR) 34%, хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа 2.05 жил байхаар тооцжээ.

Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөс техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголын захиалагч, боловсруулагч болон төслийн шинжээчид дараах асуудлыг анхааруулж байна. Үүнд:

1. Төсөл захиалагч нь Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 08 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/181, А/458 тоот тушаалаар батлагдсан Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийн нөхөн сэргээлт, хаалтын журмын дагуу Хаалтын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлэн, уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлт хийх;
2. Төсөл захиалагч нь Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2019 оны 12 дугаар сарын 11-ний өдрийн А/231, А/368 тоот тушаалаар батлагдсан Ил уурхайн аюулгүй байдлын дүрмийн дагуу үйл ажиллагаа явуулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллах;
3. Төсөл захиалагч нь шаардлагатай мэргэжлээр Монгол улсын иргэдийг бэлтгэх, тэдгээрийг ажлын байраар хангах, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж ажиллах;
4. Төсөл захиалагч нь Байгаль орчныг хамгаалах, эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудалд онцгой анхаарч холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах;

5. Техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан хангамж, дэд бүтцийн сонголт, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шийдлийн талаар төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн Гоулдмэн Прожект ХХК, мөн төслийн үнэн бодит байдал, чанарт дүгнэлт гаргасан шинжээч Монгол Улсын зөвлөх инженер Я.Доржсүрэн, Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Г.Батзаяа нар хариуцах.

Техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн дараах шийдвэр гаргахыг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад уламжлахаар тогтов. Үүнд:

1. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших SGMV-00009 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй "Хөв" нэртэй барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг хүлээн авах;
2. Техник, эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник, эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байхыг төсөл хэрэгжүүлэгчид анхааруулах;
3. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших SGMV-00009 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй "Хөв" нэртэй барилгын чулууны ордыг ил аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол, түүнийг хуулсан диск, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн дүгнэлтийн хамт Геологийн баримтын төв архивд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх арга хэмжээг авах.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ОРЛОГЧ ДАРГА

Л.БАЯРМАНДАЛ

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ХУРАЛДААНЫ ДАРГА

М.МЭНДБАЯР

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ХУРАЛДААНЫ
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Б.ХУЛАН

Огноо/Date: 2023.08.23 12:13:38

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000522866706

Системийн огноо/System Date: 2023.08.23 12:13:38

Дт/From	IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card number 5589168218	Нэр/Name ЧУХАМЖАРГАЛАН	Дүн/Amount 5,000,000.00 MNT	Ханш/Rate 1.00
/ Таван сая төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 90 IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card Number 100900013406	Банкны нэр/Bank Name State Fund - Төрийн Сан Нэр/Name БО нөхөн сэргээх баталгаа	5,000,000.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
ЕВ-Чухамжаргалан ХХК 3614093

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэр/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

ЧУХАМ ЖАРГАЛАН ХХК-Д

МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

Арцатын 624, 23 дугаар хороо,
Хан-Уул дүүрэг, Улаанбаатар хот, 17100
Утас: 28 61 71, Цахим шуудан: contact@met.gov.mn,
Цахим хуудас: www.met.gov.mn

2023.11.30 № 12 / 6250
танай _____-ны № _____-т

Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт
хүргүүлэх тухай

Танай байгууллагаас ирүүлсэн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших SGMV-00009 тусгай зөвшөөрөлтэй "Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах" төсөлд Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2023 оны "Журам батлах тухай" 58 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийх журам"-д заасан аргачлалын дагуу байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийж байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзэв.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудаст заасан нарийвчилсан үнэлгээний явцад тодруулах асуудлууд, онцгойлон анхаарах чиглэлийг харгалзан байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж 2024 оны 2 дугаар улиралд багтаан тус яаманд ирүүлнэ үү.

Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудсыг хавсаргав.

Хавсралт 3 хуудастай.

ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ

Ц.УРАНЧИМЭГ

152396122

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

ЕРӨНХИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН
ХУУДАС

2023 оны 11-р сарын 27

Улаанбаатар хот

Дугаар 2022/ОА-195

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр, хаяг: "ЧУХАМ ЖАРГАЛАН" ХХК, Өмнөговь, Даланзадгад, Далан баг, Хөдөлмөр халамж, үйлчилгээний хэлтэс 2 давхар.

Холбоо барих утас, И-мэйл хаяг: +976 99074919 9929211

Төслийн нэр: Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших SGMV-00009 тусгай зөвшөөрөлтэй "Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах" төсөл.

Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, байршил: Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум.

Санал: Сумын Засаг даргын 2023 оны 11 сарын 21-ны өдрийн 01/651 дугаар албан бичиг, АМГТГ-ын даргын 2023.09.20-ны өдрийн Т/97 дугаар тушаал, И-Монгол цахим системийн 077-2311-000107 тоот хүсэлтийг тус тус үндэслэв.

	Ерөнхий үнэлгээний гол шалгуурууд	Нийцсэн	Нийцээгүй	Нарийвчилсан үнэлгээ хийх шаардлагатай	Үндэслэл, тайлбар
Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомжийн нийцэл	Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа байгаль орчныг хамгаалах болон байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалт			Тийм	Нарийвчилсан үнэлгээний явцад хууль тогтоомжийн нийцлийг нарийвчлан тодорхойлох
Төрийн бодлого, шийдвэрийн нийцэл	Төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичиг, Стратегийн үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжийн холбогдох заалт	Тийм			
Төслийн байршил, түүнтэй холбогдох шалгуурууд	Хуулиар хамгаалагдсан газар нутаг байгаа эсэх (урсац бүрэлдэх эх, ойн болон усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, хилийн хамгаалалтын бүс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар г.м)			Тийм	Хуулиар хориглосон, хязгаарлсан газар байгаа эсэхийг нарийвчилсан үнэлгээний шатанд тодорхойлох
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр нь хүний нөлөө, байгаль цаг уурын өөрчлөлтөд эмзэг, мэдрэмтгий эсэх			Тийм	
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, түүний ойр орчимд улс, орон нутгийн хэтийн хөгжилд ашиглахаар төлөвлөсөн, сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй газар байгаа эсэх			Тийм	
	Болзошгүй хуримтлагдах нөлөөлөл үүсгэх эсэх			Тийм	
Төслийн байгаль орчны нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	Агаарын чанар				
	Бохирдуулагч болон аюултай, хортой бодис агаар мандалд ялгаруулах эсэх			Тийм	
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ, гэрлийн болон дулааны нөлөөлөл, цахилгаан соронзон цацраг үүсэх, эсэх			Тийм	
	Усан орчин				
	Гадаргын болон газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүсэх, эсэх			Тийм	
	Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах, эсэх			Тийм	

	Гадаргын болон газрын доорх усанд бохирдол үүсэх, эсэх			Тийм		
	Хөрсөн бүрхэвч					
	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх, эсэх			Тийм		
	Хөрс бохирдуулах эсэх			Тийм		
	Хөрс доройтох, цөлжих эсэх			Тийм		
	Ургамлан нөмрөг					
	Ургамалан нөмрөг, ой мод өртөх эсэх			Тийм		
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйлс өртөх, эсэх			Тийм		
	Амьтны аймаг					
	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах, эсэх			Тийм		
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх, эсэх			Тийм		
	Нийгмийн нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	Нутгийн оршин суугчид				
		Газар эзэмших, ашиглах эрх зөрчигдөх, эсэх			Тийм	
Нутгийн оршин суугчдын нийгмийн байдалд сөрөг нөлөөлтэй, эсэх				Тийм		
Нөлөөлөлд өртөж болзошгүй төв, суурин газар байгаа, эсэх				Тийм		
Нүүлгэн шилжүүлэх асуудал үүсэх, эсэх				Тийм		
Түүх, соёлын биет өв						
Сөрөг нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын үнэт зүйлс бий эсэх				Тийм		
Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх нөлөөлөл						
Нутгийн иргэд, оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх эсэх				Тийм		
Төслийн бүх үе шатанд хүний эрүүл мэнд, амь насанд эрсдэл үүсэх эсэх				Тийм		

Нэгдсэн дүгнэлт:
Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших SGMV-00009 тусгай зөвшөөрөлтэй "Барилгын чулууны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах" төсөлд батлагдсан аргачлалын дагуу Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзлээ.

Онцгойлон анхаарах зүйлс:

1. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг батлагдсан Техник эдийн засгийн үндэслэлд тулгуурлан хийлгэх бөгөөд олборлолтын технологийн дарааллыг нарийвчлан тодорхойлж, технологийн сонголтод үнэлэлт дүгнэлт өгөх;

2. Төслийн үйл ажиллагаанаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин /агаар, ус, хөрс, амьтан, ургамал г.м/-д үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл, түүний хамрах хүрээ, учруулах хохирлын хэмжээг тооцож, нийлбэр үнэлгээг гарган уг төслийн экологи, эдийн засгийн үр ашигтайгаар хэрэгжүүлэх боломжтой эсэх талаар дүгнэлт гаргах;

3. Тухайн орд газрын гадаргын болон газрын доорх усны харилцан хамаарал, уст үеийн хөдөлгөөн, тархалтыг олборлох технологитой уялдуулан нарийвчлан судалж, эрх бүхий байгууллагаар усны нөөцийн дүгнэлт гаргуулах;

4. Төслийн бүрэлдэхүүн хэсгээс ялгарах бохирдлыг хэмжээ, түүний тархалт, нөлөөллийг хүрээг нарийвчлан тодорхойлж, зураглал үйлдэн тайланд хавсаргах;

5. Төслийн үйл ажиллагаанаас нөлөөлөлд өртөх талбайн хэмжээг нарийвчлан тооцож, үлдэгдэл нөлөөллийг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг тухай бүс нутагт орших эвдрэлд орж, эзэнгүй орхигдсон газрыг нөхөн сэргээх замаар биологийн олон янз байдлын амьдрах орчныг сэргээхээр саналыг боловсруулж, шаардагдах зардлыг тайланд тусгах;
6. УУХУ-ийн болон БОАЖ-ын сайд нарын 2019 оны 8-р сарын 28-ны өдрийн А/181, А/458 дугаар тушаалаар батлагдсан "Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийн нөхөн сэргээлт, хаалтын журам"-ын дагуу Ордын ашиглалт дууссаны дараах хаалтын нөхөн сэргээлт, мониторинг хийх төслийг боловсруулж, хаалтын ажлын каледарчилсан төлөвлөгөө, зардлын тооцоог урьдчилан тооцож, тайланд тусгах;
7. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө /Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр/-г боловсруулж, түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, зардлыг эхний 5 жилээр тооцож ирүүлэх;
8. "Байгаль орчныг хамгаалах тухай" хуулийн 10¹-р зүйлд заасны дагуу төслийн үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг төслийн 2 дахь жилээс хийлгэх, аудитын дүгнэлт зөвлөмжийг холбогдох газруудад хүргүүлэх хугацаа, зардлыг тайланд тусгах;
9. Уг төсөл хэрэгжиснээр байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх эерэг, сөрөг нөлөөллийн талаар болон эцэслэн боловсруулсан БОННУ-ний ажлын тайланг төсөл хэрэгжих баг/хорооны ИНХ-аар хэлэлцүүлж, хурлын тэмдэглэл, шийдвэрийг тайланд хавсарган саналыг тусгах;
10. Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газартай давхцалтай эсэх лавлагаа БОАЖЯ-наас авч тайланд хавсаргах.
11. Батлагдсан техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тушаал, дүгнэлтийг тайланд хавсаргах.
12. Засгийн газрын 2018 оны 379 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Тусгай зориулалтаар авто зам, замын байгууламж барих, ашиглах журам"-ын хэрэгжилтийг хангаж байгаа талаар тусгайлан дүгнэлт гаргаж, нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгах.
13. Тэр бум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд төслийн хүчин чадалд тулгуурлан мод тарих, модны төрөл зүйл, тоо хэмжээг тайланд тусгах;

Бусад зүйлс:

1. Төслийн үйл ажиллагаатай холбогдуулж орон нутгийн захиргааны болон мэргэжлийн хяналтын байгууллагаас тавигдах нэмэлт шаардлагыг тухай бүрт ханган биелүүлэх;
2. Нарийвчилсан үнэлгээний тайланд шүүмж хийлгэн дүгнэлт, шийдвэр гаргуулах асуудлыг ерөнхий үнэлгээгээр тогтоосон хугацаан хэрэгжүүлэх;
3. Төслийн хүчин чадал, техник, технологит өөрчлөлт орсон тохиолд ерөнхий үнэлгээнд тухай бүрт хамрагдаж шийдвэр гаргуулж ажиллах шаардлагатай болно.

Дээрх дурьдсан арга хэмжээг цаг хугацаанд ханган биелүүлээгүй тохиолдолд Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг хүчингүй болгож, "Зөрчлийн тухай" хуулийн 7.1 дүгээр зүйлийн 1, 2 дахь хэсэгт заасны дагуу хариуцлага тооцдог болохыг анхаарна уу.

Ерөнхий үнэлгээ хийсэн:

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ЯАМНЫ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШИНЖЭЭЧ**

Гарын үсэг:

О.АМАРСАНАА

Ерөнхий үнэлгээний үр дүнг зөвшөөрсөн:

**"ЧУХАМ ЖАРГАЛАН" ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ**

Гарын үсэг:

А.ТЭМҮҮЛИН

--- оОо ---